

BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA DERSİ NOTLARI

12.05.2020

Hamza ÇELİK

43hamzacement@gmail.com

<https://github.com/Bissmit>

C Programlama Dili

İçindekiler Tablosu

İçindekiler Tablosu	i
1. HAFTA	1
A. C Programlama Diline Giriş	1
a) C'nin Kullanıldığı Alanlar:	1
B. C Dilinin Temel Özellikleri ve Yapısı	1
a) Ön İşlemci Direktifi #include ve Kütüphaneler	2
b) Ana Fonksiyon main()	2
c) Yorum Satırları	3
d) Kod	3
C. C Dilinde Veri Tipleri, Değişkenler ve Sabitler	4
a) Değişkenler	4
b) Veri Tipleri	5
c) Sabitler	6
d) Backslash '\ ' Sabit Karakterleri	7
D. C Dilinde Operatörler	8
1. HAFTA ÖRNEKLER	11
1.1. Örnek: C dilinin genel yapısı ile ilgili basit kod yazınız.	11
1.2. Örnek: Yorum satırlarını gösteriniz ve tek satır yorumu, çoklu satır yorumunun farkını gösteriniz.	11
1.3. Örnek: Veri tiplerinin, değişkenlerin, sabitlerin, operatörlerin kullanimini iceren bir kod yazınız.	12
1.4. Örnek: Kullanıcıdan alginiz karakterin ascii tablosundaki degerini gösteriniz.	14
1.5. Örnek: Kullanıcının dogum yilini alarak 2020 senesinde kac yasında oldugunu bulunuz.	14
1.6. Örnek: Kullanıcıdan alınan 2 tane sayının ortalamasını ve modunu hesaplayınız.	15
1.7. Örnek: Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	
2. HAFTA	16
A. Ön İşlemci komutları	16
a) #include Ön İşlemcisi	16
b) #define Ön İşlemcisi	16
1) Sayı Bildirme	17

2) Karakterleri Bildirme	17
3) Komut, Fonksiyonları Bildirme	17
c) #undef Önışlemcisi	18
d) #if, #else ve #endif Koşullu Derleme Önışlemcisi	18
B. KARŞILAŞTIRMA – KOŞULLAR	19
a) if-else	19
b) switch-case	20
c) ?	21
C.DÖNGÜLER	21
a) for	21
b) while	22
c) do-while	24
Döngülerde dikkat etmemiz gerekenler:	24
Break:	25
Continue:	25
2. HAFTA ÖRNEKLER	26
2.1. Örnek: Önışlemci komutları ile ilgili genel bir örnek yapınız.	26
2.2. Örnek: #undef in hakkında kod yazınız.	27
2.3. Örnek: if else ile kisinin ehliyet alip alamayacagini gosteren kod.	27
2.4. Örnek: Switch-case yapısına bir ornek veriniz.	28
2.5. Örnek: Kullancidan 1-12 arasi tam sayi alip o sayinin ay olarak karsiligini yazan programı yazınız.	29
2.6. Örnek: Kullanicidan bir ayin sayisal degerini aliniz ve o ayin hangi mevisme ait oldugunu gosteren kodu switch-case yapisi ile yazınız.....	30
2.7. Örnek: Kullanicidan yasini alip koronodan dolayi sokaga cikabilir mi cikamazmi kontrolunu yaptırınız.(1-20 cikabilir, 65+ cikamaz)	31
2.8. Örnek: Alinan sayinin mutlagini hesaplayiniz if kosulu ile.	32
2.9. Örnek: Alinan sayinin mutlagini hesaplayiniz ? kosulu ile.	32
2.10. Örnek: Örnek 2.5 teki switch-case kodunu else if koşulu ile yapınız(ayin ismini yazdirma):.....	33
2.11. Örnek: Kullanicidan alinan iki sayidan hangisinin kucuk, buyuk olduğunu hesaplayınız.....	33
2.12. Örnek: Switch-case ile kare alma, mod alma, toplama, cikarma, bolme, carpma içeren secim menulu bir hesap makinesi yapınız.....	34

2.13. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız 3 basamaklı sayının basamaklarındaki sayıları bulunuz.	35
2.14. Örnek: if-else koşulunun koşulunu dışardan alarak farklı bir yapıda oluşturunuz.	36
2.15. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız sayı kadar ekrana merhaba yazdırınız.	37
2.16. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız sayının tek mi çift mi olduğunu bulunuz.	37
2.17. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız iki sayı arasında olan tek, çift, asal olan sayıları bulup ekrana yazdırınız ve aralıktaki sayıların bölenlerini de yazınız. Ve ikş sayı arasındaki sayıların toplamını belirtiniz.	38
2.18. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız sayının faktoriyelini DONGU ile hesaplayınız.	39
2.19. Örnek: İc ice donguler ile 1x9 carpim tablosunu yazdırınız.	40
2.20. Örnek: ic ice donguler ile kullanıcidan tek sayı alıp o sayı adedince satır içeren bir baklava dilimi yazdırınız.	40
2.21. Örnek: Kullanıcıya bütün ascii tablosundaki değerleri ve karşılıklarını gösteriniz.	42
2.22. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız n adet sayının ortalamasını hesaplayınız.	43
2.23. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız 16bitli 2 lik tabandaki sayı sistemini 10luk tabandaki sayı sistemine çeviriniz.	44
2.24. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız bir sayının basamaklarını tespit ediniz. Ve sayının tersten halini bulun.	45
3. HAFTA	47
A. DİZİLER	47
B. DİZİ TANIMAMLAMA	48
C. DİZİLERİ EKRANA BASTIRMA	49
Dizi Boyutu Belirterek - Bütün dizi elemanlarını ekrana yazdırma:	49
Dizinin \0 null geçersiz son indisini arayarak - Bütün dizi elemanlarını ekrana yazdırma:	49
D. DİZİYE KULLANICIDAN ELEMAN GİRDİRME	49
E. İKİ BOYUTLU DİZİLER	50
3. HAFTA ÖRNEKLER	51
3.1. Örnek: Dizilerin yapısıyla ilgili genel bir kod yazınız(dizi oluşturma,diziye eleman ekleme,gösterme vb).	51
3.2. Örnek: Dışardan metin alınız harf harf ekrana yazdırınız ve ascii karşılıklarını da hesaplayınız.	52
3.3. Örnek: Bir ders notu ortalaması hesaplama uygulaması yazınız. Dışardan n tane ders ismini alınız ve tutunuz o derse ait vize ve final notlarını tutunuz ve ortalamasını da ayrıca tutup en son çıktısını verin.	53
3.4. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız metinde yine kullanıcıdan aldığınız karakterin metinde hangi indislerde olduğunu baka dizide tutup ayrıca kaç kere tekrar ettiğini bulup belirtin.	54

3.5. Örnek:	Alınan integer sayının rakamlarının okunusunu yazı ile yazdırma.	55
3.6. Örnek:	Dışardan alınan tam sayıları diziye atıp kucukten buyuge buyukten kucuge sıralama.	57
3.7. Örnek:	Belirlediginiz bir metnin dışardan aynı şekilde girilmesini bekleyiniz doğru girilmez ise aynı işlem doğru girileseye kadar tekrarlınsın.	59
3.8. Örnek:	Aşağıdaki kare matrisin kodunu yazınız.	60
3.9. Örnek:	Disardan alınan metnin tesrten yazdirilmesi.	61
3.10. Örnek:	61
4. HAFTA	62
A. GÖSTERİCİLER (pointer) ve GENEL YAPISI	62
1) Değişkenlerin adreslerini gösterme (&):	62
2) Göstericiler (*):	62
3) Göstericilerin Tanımlanması	63
B. Gösterici ve diziler arasındaki bağlantı.	63
4. HAFTA ÖRNEKLER	65
4.1. Örnek:	Pointerların genel yapısıyla ve kullanımı ile alakalı örnekler veriniz.	65
4.2. Örnek:	Pointerlarla vize final notu alıp ortalamasını hesaplayın (vize0.40 – final0.60)	66
4.3. Örnek:	Belirlenen diziyi iki farklı pointer yolu ile ekrana yazdırınız.	67
4.4. Örnek:	Belirli diziyi pointerla ile tersten yazdırınız.	68
5. HAFTA	69
A. FONKSİYONLAR	69
B.	69
5. HAFTA ÖRNEKLER	72
5.1. Örnek:	72
5.2. Örnek:	73
5.3. Örnek:	74
5.4. Örnek:	75
6. HAFTA	83
A. DİNAMİK BELLEK KULLANIMI ve YÖNETİMİNİN KAVRANMASI	83
B. DİNAMİK BELLEK FONKSİYONLARI	83
1) malloc():	Bellekte alan ayırma.	83
2) calloc():	Bellekte alan ayırma ve bitlere 0 atama.	84
3) realloc():	Daha önce ayrılan belleğin boyutunu değiştirme.	84

4) free(): Daha önce ayrılan bellek alanını boşaltma.	85
C. ARASINDAKİ FARK - (int *)malloc(20) - (int *)malloc(sizeof(int)*5)	85
6. HAFTA ÖRNEKLER.....	87
6.1. Örnek: malloc(), calloc(), realloc(), free() ile ilgili genel örnek.....	87
6.1. Örnek: Disaridan girilen n kadar dinamik char dizisi olusturup, kullanicidan gets() ile icine metin atayip, girilen metin ile ilgili alan yönetiminin yapılması disardan dinamik diziye girilen alan dizinin olutugu alandan kucuk veya fazla ise bunu otomatik duzeltme.	98
6.1. Örnek: Disaridan alınan n boyutluk float tipinde malloc ile bir dinamik dizi olsturnuz ve diziye deger atayiniz ardindan dizide realloc ile alan degisikligi yapiniz.	99
6.1. Örnek: Disaridan alınan n adet boyutta ineteger dinamik dizi oluşturun, dizi içine dışardan değeri atanıp, daha sonra boyutu artırılıp, yeni boyuta göre eski diziyi kaybetmeden eski dizi kayıtlarının yanına yeni integer veri girişi.....	101
6.2. Örnek: Malloc ve Calloc Farkı	102
6.3. Örnek:	104
7. HAFTA	105
A. STRİNGLER	105
B. STRİNG.H FONKSİYONLARI.....	106
7. HAFTA ÖRNEKLER.....	111
7.2. Örnek: Kütüphane kullanmadan string bir dize tanımlayıp bastırın.	111
7.3. Örnek: strcat(),strcpy(),strcmp() kullanimina ornek.	111
7.4. Örnek: Kelimeleri kucukten buyuge,buyukten kucuge siralama.	112
7.5. Örnek: strlen, strchr ve strrchr kullanımı.....	113
7.6. Örnek: strlwr,strupr,puts kullanımı.	114
8. HAFTA	115
A. MATEAMTİKSEL İŞLEMLER(math.h)	115
8. HAFTA ÖRNEKLER.....	118
8.1. Örnek: Math kütüphanesi genel örnek, sqrt, pow, floor, ceil, fabs, log, sin, cos	118
8.2. Örnek:	121
9. HAFTA	121
A. STRUCTLAR	121
B.	122
9. HAFTA ÖRNEKLER.....	123
9.1. Örnek:	123
9.2. Örnek:	123
9.3. Örnek:	123

9.4. Örnek:	123
10. HAFTA	124
A. DOSYA İŞLEMLERİ	124
B. DOSYA TANIMLAMA.....	125
C. DOSYAYA BİLGİ KAYDETME.....	125
Kaynakça	127

1. HAFTA

A. C Programlama Diline Giriş

C, 1972 yılında Dennis Ritchie tarafından Bell Laboratuvarlar'ında bir işletim sistemi yazmak için bir sistem programlama dili olarak geliştirilen genel amaçlı programlama dilidir. C, en yaygın kullanılan ve popüler Sistem Programlama Dilidir. En gelişmiş yazılımların çoğu C kullanılarak geliştirilmiştir. C; UNIX, Microsoft, Linux, gibi birçok işletim sisteminin yazımında kullanılmıştır. C programlama, Java, Python vb. Gibi çoğu programlama dilinden daha hızlıdır, öğrenilmesi diğer dillere göre kolaydır.

a) C'nin Kullanıldığı Alanlar:

- Gömülü sistemler.
- İşletim sistemleri geliştirmede.
- Veritabanları geliştirmek için kullanılır. MySQL, 'C' kullanılarak oluşturulan en popüler veritabanı yazılımıdır.
- Masaüstü uygulama geliştirmede kullanılır Adobe uygulamalarının çoğu C ile geliştirilmiştir.
- IOT uygulamaları geliştirmede.
- Tarayıcıları ve uzantılarını geliştirmek için kullanılır. Google'ın Chromium'u 'C' programlama dili kullanılarak oluşturulmuştur.
- Derleyici üretiminde kullanılır.

B. C Dilinin Temel Özellikleri ve Yapısı

C, yapısal dil, zengin kütüphane işlevleri , veri türleri , vb. ile basit bir dildir . C dilinin derleme ve çalıştırma süresi hızlıdır, verimli programlar üretir, çeşitli bilgisayar platformlarında derlenebilir.

Program yazımı belirli kalıpta, bloklar halinde olur. Bloklar, { } parentezleri ile oluşturulur. Komutlar aynı veya alt alta satırlara yazılabilirler. Tüm komutlar, noktalı virgül (;) ile bite. Yalnız blok başlatan ifadelerden sonra noktalı virgül kullanılmaz.

Programda kullanılan tüm değişkenler ve veri tipleri bildirilir, programda kullanılacak olan komutların bulunduğu kütüphaneler çağırılarak. C dilinin genel yapısını ilk örneğimiz üzerinden inceleyelim.

```
1_1_ornek.c

1.      #include <stdio.h> //stdio.h, standart giriş çıkış kütüphanesi
        çağırılmıştır.
2.
3.      int main() //program çalışınca başlayan ana fonksiyondur.
4.      {
5.
6.          printf("Merhaba Dünya!"); //Ekranı çıktı veren komuttur,
        stdio.h kütüphanesinin içinde barınır.
7.          return 0; //Programı sonlandırma işlevi
8.
9.      }
```

a) Ön İşlemci Direktifi #include ve Kütüphaneler

Ön işlemci direktifleri C dilinde kodun en üstüne yerleştiririz. C de komutlar/fonksiyonlar belirli kütüphanelerde toplanmıştır. C dilinde programda kullanacağımız, komutları ve fonksiyonları barındıran Kütüphaneleri dahil etmemizi sağlar ve şu şekilde kullanılır:

```
#include <kütüphaneAdı>
```

İlk başlarda bilmemiz gereken kütüphaneler ise şunlardır:

stdio.h = Standart giriş/çıkış kütüphanesidir. Bu kütüphaneyi neredeyse her kodumuzda kullanırız çok önemlidir. Mesela ekranda bir metin gösterilerek kullanıcıya bilgi verilecek ise stdio.h kütüphanesi olmazsa olmazımızdır.

conio.h = DOS destekli giriş/çıkış, genellikle Windows işletim sistemi kullananların sık sık kullandığı kütüphanesidir. En çok getch(); komutu kullanılır çünkü windows işletim sistemi kullananlar konsol bu komut olmadan açılıp kapanır, kapanmasını önlemek için bu kullanıcıdan bir girdi bekleyen bu komut kullanılır.

math.h = Matematiksel fonksiyonlar kütüphanesidir. Mesela cos, log hesaplama.

string.h = Alfasayısal ve bazı bellek yönetimi kütüphanesidir.

b) Ana Fonksiyon main()

main() fonksiyonu her C programının bir parçasıdır. Bir C programında ilk önce bu fonksiyonun içindeki kodlar yürütülür. Ve ... main() nin önündeki veri tipi return komutunda döndürülür.

main fonksiyonu bu şekillerde oluşturabiliriz:

- main()
- int main()
- void main()
- main(void)
- void main(void)
- int main(void)

c) Yorum Satırları

Programda ne yaptığımızı açıklamak için programımıza yorum satırı ekleyebiliriz. Bu yorumlar derleyici tarafından yoksayılır ve yürütülmez. Tek bir satır yorum eklemek için, iki eğik çizgi ve // ardından yorumu ekleyerek tek satırlık yorum satırı eklenir. Çok satırlı yorum eklemek için, /*.....*/ operatörleri arasına alınır satırlarımız.

Tek satırlık yorum şu şekilde kullanılır:

```
//Burası tek satırlık bir yorumdur.
```

Çok satırlı yorum satırı ise en başa /* ve en sonra */ operatörleri konularak belirtilebilir. Bu iki operatör arasındaki ifadelerin tümü birer yorum satırı olarak değerlendirilir.

```
/*Burası da  
çok satırlı bir  
yorum satırdır. */
```

d) Kod

Ana fonksiyon (main()) bildirildikten sonra, açılış ve kapanış parantezlerini belirtmeliyiz. Süslü parantezler {}, bir programın başlangıcını ve sonunu gösterir. Bu parantezler her zaman ana fonksiyondan sonra konulmalıdır. Tüm program kodu ve çalıştırılacak kod bölümü bu parantezlerin içine yazılır. printf("Merhaba Dünya!")

fonksiyonu ise ekrana “Merhaba Dünya!” çıktısını verir. return 0 kodu ise main() fonksiyonuna 0 döndürür ve program sonlanır.

C. C Dilinde Veri Tipleri, Değişkenler ve Sabitler

Bilgisayarda işlenen veriler temelde iki tür vardır: Sayısal ve Alfabetik. C dilinde de kullanılacak değişkenler ve veri tipleri programda önceden bildirilmek zorundadır.

a) Değişkenler

Değişkenler bir programlama dilinin en önemli bileşenlerindendir. En basit bir aritmetik işlemin bile kullanıcının girdiği değerleri saklamak için çeşitlik bellek alanlarına ihtiyacı vardır. İşte değişkenler bu bellek adreslerine verilen isimlerdir. Değişkenler bellekte bilginin saklandığı hücreler verilmiş sembolik adlardır. Her değişkenin tuttuğu değerin nasıl bir veri olduğunu gösteren bir tipi vardır. ¹

C gibi yüksek seviyeli programlama dilleri programcıyı bellek adreslerinin karmaşasından kurtararak değişkenler aracılığıyla bellek alanlarına takma isimler vermemize olanak tanırırlar.

Değişken isimleri oluşturulurken uyulması gereken kurallar şunlardır:

1. Değişken adı yalnızca karakter, rakam ve alt çizgi içermelidir.
2. Değişken adı bir sayı ile başlamamalıdır.
3. Değişken adı boşluktan oluşmamalıdır.
4. Değişken adı C diline ait tanımlamalardan oluşmamalıdır.
5. 'C', 'yas' ve 'YAS' adlı bir değişkenin farklı olduğu anlamına gelen büyük / küçük harfe duyarlı bir dildir.
6. Türkçe karakter kullanılmamalı.

Doğru bir şekilde değişken isimlendirme:

height yada HEIGHT

_height

_height1

My_name

Türkçe

```
int degiskenIsim1 = 7; //ŞELİNDE TANIMLANABİLİR.
```

Geçersiz değişken isimlendirme, değişkenlerinizi bu şekilde oluşturmayın:

1height

Hei\$ght

My name

türkçe

¹ https://www.dijitalders.com/icerik/106/5440/c_programlama_dilinde_degiskenler.html

b) Veri Tipleri

C dilinde de kullanılacak değişkenler ve veri tipleri programdan önce bildirilmek zorundadır.

Beş temel veri tipi vardır,

1. Tam sayılar için, int
2. Karakterler için, char
3. Ondalıklı sayılar için, float
4. Daha hassas ondalıklı sayılar için, double
5. void

Dizi, fonksiyonlar, işaretçiler, yapılar türetilmiş veri türleridir. 'C' dili, yukarıda belirtilen temel veri türlerinin daha genişletilmiş sürümlerini sağlar. Her veri tipi boyut ve aralık bakımından birbirinden farklıdır. Aşağıdaki tabloda her veri tipinin boyutu ve aralığı gösterilmektedir.

VERİ TİPİ	BOYUT (BYTES)	ARALIK	BİÇİM
short int	2	-32,768 to 32,767	%hd
unsigned short int	2	0 to 65,535	%hu
unsigned int	4	0 to 4,294,967,295	%u
int	4	-2,147,483,648 to 2,147,483,647	%d
long int	8	-2,147,483,648 to 2,147,483,647	%ld
unsigned long int	8	0 to 4,294,967,295	%lu
long long int	8	-(2 ⁶³) to (2 ⁶³)-1	%lld
unsigned long long int	8	0 to 18,446,744,073,709,551,615	%llu
signed char	1	-128 to 127	%c
unsigned char	1	0 to 255	%c
float	4	3.4E-38 to 3.4E+38	%f
double	8	1.7E-308 to 1.7E+308	%lf
long double	16	3.4E-4932 to 1.1E+4932	%Lf

Integer veri tipi:

Integer tam sayıları tutar. Bir integer veri tipi için aralık makineden makineye değişir. Bir integer veri tipi için standart aralık -32768 ila 32767'dir.

```
int yas;
```

Şeklide yaşımızı bu veri tipinde tutabiliriz.

```
int yas = 20;
```

Ve bu şekilde de yaş değişkenimize 20 tam sayısını atadık.

Float veri tipi:

Float ondalıklı sayıları tutar.

```
float oran = 0.4;
```

Double veri tipi:

Double veri tipide ondalıklı sayıları tutmamızı sağlar ama float tan daha hassas sayılarida tutarken kullanılır.

Char veri tipi:

Karakter veri türleri, tek tırnak içine alınmış tek bir karakter değerini saklamak için kullanılır. Dizi olarak ta kullanılabilir.

```
char karakter = '!';
```

```
char dizi[100] = "karakter dizisi";
```

c) Sabitler

C sabitleri, normal değişkenler gibidir. Ama bir kez değer atandıktan sonra program tarafından değiştirilemez.

Sabit değerlerde kullanılır. Bu sayede değiştirilmesine izin verilmez. Örneğin Pi sayısı.

Sabit değerlerin veri tipleri kısıtlaması yoktur. Her veri tipindeki değerleri sabit olarak tanımlayabilirsiniz.

```
char dizi[100] = "karakter dizisi";
```

```
const float PI_kisa= 3.141
```

²**Sabit bildirimi**, başlangıç değeri verilen değişken bildirimi gibi yapılır. Ancak, veri tipinin önüne *const* anahtar sözcüğü konmalıdır.

```
const float PI = 3.142857;
```

```
const double NOT= 12345.8596235489;
```

```
const int EOF= -1;
```

```
const char[] = "devam etmek için bir tuşa basın...";
```

gibi sabit bildirimleri geçerli olup bunların içerikleri program boyunca değiştirilemez.

Yalnızca kullanılabilir. Genellikle, sabit olarak bildirilen değişken isimleri büyük harflerle, diğer değişken isimlerinin ise küçük harflerle yazılması (gösterilmesi) C programcıları tarafından geleneksel hale gelmiştir. Birçok C programında sabitler *#define* önilemci komutu ile de tanımlandığını görebilirsiniz. Bu komutla sabit bildirimi, bir program parçasına ve makro fonksiyon tanımlaması yapılabilir. Bir program geliştirilirken simgesel sabitlerin kullanılması programın okunurluğunu artırır ve bazen gerekli de olabilir.

```
#define MAX 100
```

```
#define DATA 0x0378
```

```
#define YARICAP 14.22
```

d) Backslash ‘\’ Sabit Karakterleri

C dilinde özel anlamı olan bazı karakterler vardır. Bu özel anlamı olan fonksiyonlardan faydalanmak için sembollerin önünde BackSlash ‘\’ olmalıdır.

Aşağıda verilen özel karakterler ve onların açıklamaları bulunmaktadır.

BackSlash ‘\’ Karakterler	Açıklama
\b	Bir önceki karakteri siler (Backspace)
\f	Bir sonraki sayfanın başına geçer (form feed)
\n	Bir alt satıra geçer (newline)
\r	Satır başı yapar (carriage return)

² <https://medium.com/@dijitalgezginler16/c-programlama-dili-veri-tipleri-de%C4%9Fi%C5%9Fkenler-ve-sabitler-1ce8c43003c1>

BackSlash ‘\’ Karakterler	Açıklama
\t	Yatay TAB (Horizontal TAB)
\”	Çift tırnak (”) karakterini ekrana yazmak için
\’	Tek tırnak (‘) karakterini ekrana yazmak için
\\	BackSlash ‘\’ karakterini ekrana yazmak için
\v	Dikey TAB (Vertical TAB)
\a	Uyarı sesi üretir (Alert)
\?	Soru işareti ‘?’ karakterini ekrana yazmak için
\N	Sekizlik tabanda sabit (N sekizlik tabanda bir sabittir.)
\XN	Onaltılık tabanda sabit (N onaltılık tabanda bir sabittir.)

D. C Dilinde Operatörler

Birinci öncelikliler	x++, x--
Tek operand alan operatörler	+, -, !, ~, ++x, --x, (Tür)x
Çarpma ve bölme, mod	*, /, %
Toplama ve çıkarma	+, -
Kaydırma operatörleri	<<, >>
İlişkisel ve tür testi operatörleri	<, >, <=, >=, is, as
Eşitlik operatörü	==, !=
Bitisel Ve (AND)	&
Bitisel Özel Veya (XOR)	^
Bitisel Veya (OR)	
Mantıksal Ve	&&
Mantıksal Veya	
Koşul operatörü	?:
Atama ve işlemlili atama operatörleri	=, *=, /=, %=, +=, -=, <<=, >>=, &=, ^=, =

Operatörler önceden tanımlanmış birtakım matematiksel ya da mantıksal işlemleri yapmak için kullanılan özel karakterler ya da karakterler topluluğudur.

Bazı ifadelerde birden fazla operatör kullanılmış olabilir. Bu gibi durumlarda operatörlerin belirli bir çalışma sırası olacaktır.

Operatörler Öncelik Sırası

Operatörlerin Öncelik Sırası	
Operatörler	Öncelik Yönü
() [] -> .	soldan sağa
! ~ ++ -- + - * & (type) sizeof	sağdan sola
* / %	soldan sağa
+ -	soldan sağa
<< >>	soldan sağa
< <= > >=	soldan sağa
== !=	soldan sağa
&	soldan sağa
^	soldan sağa
	soldan sağa
&&	soldan sağa
	soldan sağa
?:	soldan sağa
= += -= *= /= %= &= ^= = <= >=	sağdan sola
,	soldan sağa

3

³ Operatör öncelik sırası kaynak: <https://turkmuhendis.net/wp-content/uploads/2019/04/%C4%B0%C5%9Flem-%C3%96ncelik-S%C4%B1ras%C4%B1-.jpg>

1. HAFTA ÖRNEKLER

1.1. Örnek: C dilinin genel yapısı ile ilgili basit kod yazınız.

1_1_ornek.c
<pre>1. #include <stdio.h> //stdio.h, standart giriş çıkış kütüphanesi çağırılmıştır. 2. 3. int main() //program çalışınca başlayan ana fonksiyondur. 4. { 5. 6. printf("Merhaba Dünya!"); //Ekranı çıktı veren komuttur, stdio.h kütüphanesinin içinde barınır. 7. return 0; //Programı sonlandırma işlevi 8. 9. }</pre>
ÇIKTI:
Merhaba Dünya!

1.2. Örnek: Yorum satırlarını gösteriniz ve tek satır yorumu, çoklu satır yorumunun farkını gösteriniz.

1_2_ornek.c
<pre>1. // Bu bir tek satirlik yorumdur 2. // Bu sayede kodlarımızın ne ise yardigi hakkında aciklama yapabiliriz 3. 4. /* bu ise coklu yorum 5. satiridir daha fazla satiri yorum yapmak icin kullaniriz.*/ 6. 7. //Program Aciklma Yorum Satiri Ornekleri Kodu: 8. 9. #include <stdio.h> 10. 11. int main() 12. { 13. printf("Merhaba Dünya!\n"); //Bu kod calisacaktır ve ekrana Merhaba Dünya! basilacaktır. 14. // printf("Merhaba Uzay!"); Ancak bu kod calismayacaktır cunku yorum satirlari arasinda kalmistir. Derleyici bu kod yokmus gibi hareket edecektir. 15. printf("Merhaba Uzay!"); //Bu kod herhangi bir yorum satiri icinde olmadigindan calisacaktır ve ekrana Merhaba Uzay! basilacaktır.</pre>

```
16.  
17. return 0;  
18. }
```

ÇIKTI:

Merhaba Dünya!
Merhaba Uzay!

1.3. Örnek: Veri tiplerinin, değişkenlerin, sabitlerin, operatörlerin kullanımını içeren bir kod yazınız.

1_3_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>  
2.  
3. //define sabiti  
4. #define PI 3.141  
5. #define Boyut 10  
6. #define topla(a, b) a+b  
7.  
8. int main()  
9. {  
10.     //const sabiti  
11.     const int boyut = 10;  
12.  
13.     //tam sayi tanımlama  
14.     int tamSayi = 1;  
15.  
16.     //karakter tanımlama  
17.     char karakter = 'X';  
18.  
19.     //karakter dizi tanımlama  
20.     char dizi[Boyut] = "Dizi";  
21.     //karakter dizisinin alanı define sabitine ait olabilir ama const olmaz hata verir  
22.     //char dizi2[boyut] = "Dizi2"; hata verir const almaz  
23.  
24.     //ondalikli sayi tanımlama  
25.     double ondalikli_1 = 5.48;  
26.     float ondalikli_2 = 5.48;  
27.  
28.     printf("Define sabiti ile PI sayisini tuttuk: %f\n",PI);  
29.     printf("integer tipinde tamSayi degiskeninin degeri: %d\n",tamSayi);  
30.     printf("const int tipinde boyut degiskeninin degeri: %d\n",boyut);
```

```

31. printf("Define sabiti ile toplama islemini yaptirdik (int tamSayi + const int)
    boyut: %d\n",topla(tamSayi,boyut));
32. printf("double tipinde ondalikli_1 degiskeninin degeri: %f\n",ondalikli_1);
33. printf("float tipinde ondalikli_1 degiskeninin degeri: %f\n",ondalikli_2);
34.
35. printf("Bir tab\tbosluk birakma. Tek tirnak \' çift tirnak \" \n Alt satira
    inme. Uyarı sesi \a \n\n");
36.
37. int a=1;
38.
39. printf("Atama operatoru kullanım sekelleri: \nint a=1; a degiskenine 1
    atadi ve a artik: 1 oldu.\na+=4; veya a=a+1; ile a degiskenini kendisi ve 1 ile
    topladi ve a artik %d oldu.",a+=4);
40. a%=2;
41. printf("\na mod 2 = %d - a mod 2, a nin ikiye bolumunden kalani
    hesaplar",a);
42.
43. printf("\n\na 1 iken a++ yapinca önce ekrana a yi %d basar ve
    bastiktan sonra a yı bir arttırır, a nın yeni degeri %d.",a++,a);
44. printf("\n\na 2 iken ++a yapinca önce a yı %d bir arttırır sonra ekrana
    a yı %d basar, a nın yeni degeri %d.",++a,a,a);
45.
46. printf("\na-=2 yaparsak a değışkeninin kendisinden 2 çıkartı ve yeni a
    değeri: %d",a-=2);
47. printf("\na+= 9-1*4 yaparsak a değışkenini kendisi ile ve işlemin
    sonucu ile toplar ve sonuc: %d olur cunku operatorlerin önceliğine dikkat
    edilmeli carpmanın vardır c de",a+= 9-1*4);
48. return 0;
49. }

```

ÇIKTI:

- Define sabiti ile PI sayisini tuttuk: 3.141000
- integer tipinde tamSayi degiskeninin degeri: 1
- const int tipinde boyut degiskeninin degeri: 10
- Define sabiti ile toplama islemini yaptirdik (int tamSayi + const int) boyut: 11
- double tipinde ondalikli_1 degiskeninin degeri: 5.480000
- float tipinde ondalikli_1 degiskeninin degeri: 5.480000
- Bir tab bosluk birakma. Tek tirnak ' çift tirnak "
- Alt satira inme. Uyarı sesi
-
- Atama operatoru kullanım sekelleri:
- int a=1; a degiskenine 1 atadi ve a artik: 1 oldu.
- a+=4; veya a=a+1; ile a degiskenini kendisi ve 1 ile topladi ve a artik 5 oldu.
- a mod 2 = 1 - a mod 2, a nin ikiye bolumunden kalani hesaplar
-
- a 1 iken a++ yapinca önce ekrana a yi 1 basar ve bastiktan sonra a yı bir arttırır, a nın yeni degeri 2.

-
- a 2 iken ++a yapınca önce a yı 3 bir arttırır sonra ekrana a yı 3 basar, a nın yeni degeri 3.
- a-=2 yaparsak a değışkeninin kendisinden 2 çıkartı ve yeni a değeri: 1
- a+= 9-1*4 yaparsak a değışkenini kendisi ile ve işlemin sonucu ile toplar ve sonuc: 6 olur cunku operatorlerin onceliğine dikkat edilmeli carpmanın vardır c de

1.4. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız karakterin ascii tablosundaki değerini gösteriniz.

1_4_ornek.c
<pre> 1. #include <stdio.h> 2. int main(void) 3. { 4. char ascii; 5. printf("ascii' tablosundaki degeri gosterilecek karakteri giriniz :\n"); 6. scanf("%c",&ascii); 7. printf("%d ",ascii); 8. return 0; 9. }</pre>
ÇIKTI:
<pre> ascii' tablosundaki degeri gosterilecek karakteri giriniz : A 65</pre>

1.5. Örnek: Kullanıcının doğum yılını alarak 2020 senesinde kaç yaşında olduğunu bulunuz.

1_5_ornek.c
<pre> 1. #include <stdio.h> 2. int main(void) 3. { 4. int sene = 2020; 5. int dogum; 6. printf("Dogum yilinizi giriniz :"); 7. scanf("%d",&dogum); 8. printf("2020 senesinde %d yasindasınız. ",2020-dogum); 9. return 0; 10. }</pre>

ÇIKTI:

Dogum yilinizi giriniz :2000
2020 senesinde 20 yasindasınız.

1.6. Örnek: Kullanıcıdan alınan 2 tane sayının ortalamasını hesaplayınız.

1_6_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main(void)
3. {
4.     int s,s1;
5.
6.     printf("1.Sayiyi giriniz : ");
7.     scanf("%d",&s);
8.     printf("2.Sayiyi giriniz : ");
9.     scanf("%d",&s1);
10.    printf("Ortalama: %.2f",(s+s1)/2.0);
11.    return 0;
12. }
```

ÇIKTI:

1.Sayiyi giriniz : 30
2.Sayiyi giriniz : 20
Ortalama: 25.00

2. HAFTA

A. Önışlemci komutları

Önışlemci talimatları, kaynak kodunun derlenmesinden önce uygulanır. Tüm önışlemci talimatları bir # simgesi ile başlar. Önışlemci talimatları noktalı virgülle bitmez. Önışmecinin yaptığı işler macro talimatları, koşullu derleme talimatları dosya dahil etme talimatları. 1. Hafta #include ve kutuphane eklemekten kısaca bahsetmiştik.

Talimat	Tanımı
#include	Bir C Programına üstbilgi dosyasını[header file] dahil eder.
#define	İkame makrosudur. Bir ifade vasıtası ile sabit bir değeri programa yerleştirir.
#if	Koşullu ifadenin sonucuna bağlı bir kod bloğu içerir.
#else	#if'in tamamlayıcısıdır.
#elif	#else ve #if ile benzerdir.
#endif	Bu, #if, #elif gibi koşullu yönergelerin sonunu işaretler.
#undef	Tanımsız bir önışlemci makrosu.
#ifdef	Eğer bir sabit değer daha önce #define ile tanımlanmışsa true döndürür.
#ifndef	Eğer sabit değer daha önce #define ile tanımlanmamışsa true döndürür.
#pragma	Derleyiciye özel komutlar verir.
#error	Hata mesajını stderr'da yazdırır. ⁴

a) #include Önışlemcisi

#include Önışlemci Bildirimleri, C Programında üstbilgi(*.h) dosyası (kütüphane) eklemek için kullanılır. Yol belirtilmemişse, geçerli dizindeki üstbilgi(*.h) dosyasını denetler. Kullanıcı tanımlı üstbilgi(*.h) dosyasını eklemek için açılı parantez<> yerine çift tırnak"" işareti kullanıyoruz.

```
#include <stdio.h> // Standart, giris cikis kutuphanesini ekledik.  
#include "benimDosyam.h" // Kullanici tanimli ust bilgi dosyaysını ekledik.
```

İlk satır Önışlemciye bu satırı stdio.h başlık dosyasının içeriğiyle değiştirmesini söyler. İkinci satır önışlemciye benimDosyam.h dosyasını geçerli dizinden almasını ve benimDosyam.h dosyasının içeriğini eklemesini söyler.

b) #define Önışlemcisi

#define programımızda bazı kısaltmaları, işimizi kolaylaştıracak tanımlamaları oluşturabilmemizi sağlar ve çok esnektir.

⁴ <https://vdemir.github.io/ceviriler/ceviriler2/2018-01-03-Preprocessor.html>

define'nın yapabilecekleri:

1) Sayı Bildirme

```
#define Isim_PI 3.141
// Isim_PI adında bir isim verdik ve içeriğine 3.141 pi nin değerini yazdık.
```

Böylece pi sayısına ihtiyacımız olduğu her an Isim_PI yi çağırdığımızda bize 3.141 değerini getirecektir.

```
#define enSevdigim 11
#define boyut 100
#define ondalik 54.87
#define minimum 50
```

2) Karakterleri Bildirme

```
#define altSatir '\n'
// Isim_PI adında bir isim verdik ve içeriğine 3.141 pi nin değerini yazdık.
```

Böylece her altSatir ı çağırdığımızda \n değerini getirecektir ve geldiği yerde alt satıra geçecektir.

3) Komut, Fonksiyonları Bildirme

```
#define topla(x,y) x+y
/* topla() adında bir isim verdik ve içeriğine iki tane x,y değişkenini verdik ve x ve y yi toplaması için x+y yazdik ve biz topla(5+2) girdiğimizde 7 yi verecektir */
```

Böylece topla(x,y) ı çağırdığımızda bize x+y değerini getirecektir.

```
#define pi 3.141
#define cika(x,y) x-y
#define kareAl(x) x*x
#define modAl(x,y) x%y
#define ucgenAlani(taban,h) (taban*h)/2
#define dikdortgenCevre(x,y,a,b) x+y+a+b
#define cemberCevre(r) 2*pi*(r)
```

c) **#undef** Önışlemcisi

Daha önce tanımlanmış bir makronun tanımını kaldırmak için **#undef** kullanırız.

```
//ÖRNEKLER: 2_2_ornek.c
#include <stdio.h>
#define sayi 33
int main()
{
    printf("sayi'nin degeri: %d",sayi);
    //sayiyi ekrana basacaktır

    #undef sayi
    //artik sayi tanimi yok

    printf("sayi'nin tanimsiz degeri: %d",sayi);
    //bu satir yuzunden program hata verecek

    return 0;
}
```

Tanimsizlaştırdığımız bir değişkeni kullanmaya çalışırsak program **undeclared** hatasını verecektir:

```
2_2_ornek.c: In function 'main':
2_2_ornek.c: In function 'main': 2_2_ornek.c: In function 'main':
2_2_ornek.c:11:42: error: 'sayi' undeclared (first use in this function)
    printf("sayi'nin tanimsiz degeri: %d",sayi);
                                   ^~~~
2_2_ornek.c:11:42: note: each undeclared identifier is reported only once for
each function it appears in
```

d) **#if, #else ve #endif** Koşullu Derleme Önışlemcisi

Koşullu Derleme Bildirimleri, koşullu ifadenin sonucuna dayalı bir kod bloğu eklememizi sağlar.

```
//ÖRNEKLER: 2_1_ornek.c
#include <stdio.h>
#define sayi 33
int main()
{
    #if((sayi%2)==0)
        printf("Sayi Cifttir\n");
    #else
        printf("Sayi Tektir\n");
    #endif

    return 0;
}
```

Cikti: Sayi Cifttir

B. KARŞILAŞTIRMA – KOŞULLAR

Koşulların kontrolünde kullanılan komutlardır. Koşulların doğru olup olmasına (sağlanıp sağlanmamasına) göre işlem akışını yönlendirir. Karar komutları dört farklı yapıda(biçim/form) olabilirler: (VATANSEVER)

i.Yarım form: Sadece koşul/koşullar doğru olduğunda (doğru ise -evet) yapılacak işlem/işlemler vardır.

ii.Tam form: Koşul/koşullar doğru ve yanlış olduğunda yapılacak işlem/işlemler vardır.

iii.Çok koşullu form: Birçok koşulun durumuna göre yapılacak işlem işlemler vardır.

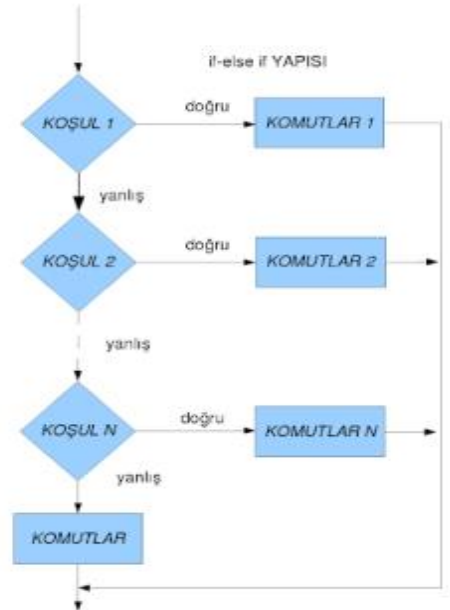
iv.Seçimli form: Seçim/kontrol değişkeninin değerine göre yapılacak işlem işlemler vardır.

İşlem tek komuttan oluşuyorsa blok açmaya gerek yoktur.

a) if-else

```
if (koşul veya koşul grubu) işlem;  
if (koşul veya koşul grubu) işlem-1;  
else işlem-2;
```

```
if (koşul veya koşul grubu) işlem;  
else if (koşul veya koşul grubu) işlem-1;  
else if (koşul veya koşul grubu) işlem-2;  
else if (koşul veya koşul grubu) işlem-3;  
...  
else işlem-44;
```



```
if(yas<18)  
printf("Yasiniz ehliyet almak cok kucuk :/");  
else  
printf("Yasiniz ehliyet almak icin uygun, Hayirli olsun :)...");
```

Eğer yas değişkeni 18 den küçük ise parantezlerden sonra gelen ilk komut çalıştırılacaktır ve else den sonra gelen ilk komut a uğramadan program devam edecek if-else sonlanacaktır. Eğer küçük olmasaydı else nin altındaki komutu çalıştıracaktı.

```

if(yas<18)
{
    printf("Yasiniz ehliyet almak cok kucuk :/");
    printf("Uzulmeyin %d sene sonra alirsiniz",18-yas);
}
else
{
    printf("Yasiniz ehliyet almak icin uygun, Hayirli olsun :)...");
    printf("Aman, kurallara dikkat ediniz...");
}

```

Eğer yas değişkeni 18 den küçük ise ilk suslu parantezli bloğa girip içindeki komutlari çalıştıracaktır. Eğer küçük olmasaydı else nin altındaki bloğun içindeki kodlari çalıştıracaktı. Ve if-else sonlanacak programa devam edilecekti.

b) switch-case

Seçimli fonksiyon yapısıdır. “switch ” ten sonra belirtilen “değişken” , “case” ten sonra hangi değeri alırsa, karşılığındaki işlem yapılır. Eğer “değişken ” e karşılık gelen deper “case” lerde yoksa “default” taki işlemler gerçekleştirilecektir.

```

switch(secim)
{
    case 1:
    case 2:
    case 3:
        printf("Seciminiz 1 - 2 - 3");
        break;
    case 4:
        printf("Seciminiz 4");
        break;
    case 5:
        printf("Seciminiz 5");
        break;
    default:
        printf("Seciminiz 1-5 arasinda olmalıydı gecersiz secim!");
        break;
}

```

Switch secmeli kontrolümüze integer tipinde `secim` adında bir değişken koyduk ve `secim` `case` 1-2-3 ten biri ise ekrana `Seciminiz 1 - 2 - 3` ekrana basacak, eğer `case` 4 ise ekrana `Seciminiz 4` basacak, eğer `case` 5 ise ekrana `Seciminiz 5` basacak, eğer `secim` `case` lerde yoksa default içindeki `gecersiz secim` basacaktır.

Çalışma yapısı ise `secim` `case` lerdekinden hangi sayıyla aynı ise onun altındaki kodu `break`; görene kadar çalıştıracaktır yani `break` koymazsak `case` lerimiz alt alta sırayla ilk sağladığı andan itibaren çalışacaktır Örneğin 1 girerse kullanıcı o blokta `break` belirtmediğimiz için altındaki `case` ifadesinde çalıştıracaktır. `secim` ifadesi `case` lerde yoksa `default` bloğu içindeki kodlar çalıştırılacaktır.

c) ?

Koşulun durumuna göre ilgili değeri veya işlem sonucunu belirtilen değişkene aktarır.

```
degisken = (kosul) ? komut1 : komut2;
```

Bu karar yapısında **kosul** doğru ise **komut1** den, yanlış ise **komut2** den üretilen sonuc degiskene aktarılacak.

C.DÖNGÜLER

Ardışık veya tekrarlı işlemlerin yapılmasını sağlayan komuttur. Döngüler üçe ayrılır:

i.Sayıcılı Döngüler: Döngü işlemleri bir sayaca bağlı olarak gerçekleştirilir.

ii.Ön Koşullu Döngüler: Döngü içindeki işlemler koşula koşullara bağlı kalarak gerçekleştirilir ve bu koşul/koşullar döngü öncesinde kontrol edilir.

iii. Son Koşullu Dongüler: Döngü içindeki işlemler koşula/koşullara bağlı olarak gerçekleştirilir ve bu koşul/koşullar döngü sonunda kontrol edilir.

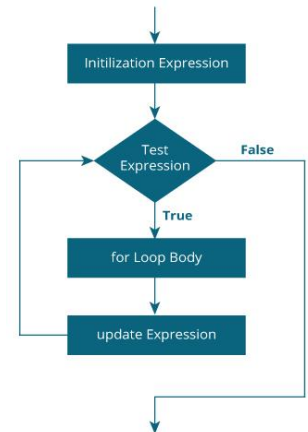
Ön koşullu ve son koşullu döngülerde döngü değişkenine döngü öncesinde başlangıç değeri verilmelidir. Döngü değişkeni döngü içerisinde arttırılmalı/azaltılmadır (değiştirilmelidir) yoksa döngü sonsuza kadar devam edecektir.

a) for

For döngüsüdne koşul sağlandığı sürece döngü bloğu işlemleri yapılır ve işlemler bitince döngü tekrar başa döner koşulu kontrol eder sağladığı surece bloktaki işlemleri gerçekleştirir ve tekrar döngü başa döner koşul sağlanmadığı zaman for bloktan çıkar.

```
for (baslangicDegeri; kosul; adim)
{
    /* ISLEMLER*/
}
```

```
for (int i=0; i<3 ; i++)
```



```
{  
    printf("\nTekrar %d",i);  
}
```

Döngümüzde başlangic değeri i yi sıfırda baslattik ve i 3 ten kucuk oldugu surece calisacak ve i++ ile her adımda i yi bir artırarak devam edecektir. Ve 3 kere işlemleri tekrarlar.

CIKTI:
Tekrar 0
Tekrar 1
Tekrar 2

Başlangıç değerine, birden fazla baslangic deger verilebilir. Koşul kısmında birden fazla koşul yazılabilir, adım kısmına da birden fazla işlem yazılabilir.

```
for (int i=0, j=10; i < 3 && j<12; i++,j++)  
{  
    printf("Tekrar i=%d j=%d\n",i,j);  
}
```

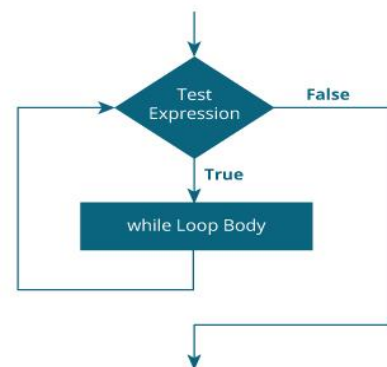
Döngümüzde başlangic değerine iki tane dğeişken koyduk i yi 0'dan, j yi 10'dan ve i 3 ten kucuk j 12 den kucuk oldugu surece calisacak ve i++, j++ ile her adımda i,j yi bir artırarak devam edecektir. Ve işlemleri 2 kere tekrarlayacak cunku koşulda j değerinin 10 dan 12 ye kadar sağlanması istendiği için i nin 0dan 3 kere donmeside saglanmadı.

CIKTI:
Tekrar i=0 j=10
Tekrar i=1 j=11

b) while

While ön koşullu bir döngüdür. While ile verilen koşul sağlandığı sürece döngü içindeki gerçekleştirilir ve tekrarlanır.

```
while (koşul)  
{  
    /*ISLEMLER*/  
}
```



```
for (int i=0; i<3 ; i++)
{
    printf("\nTekrar %d",i);
}
```

Döngümüzde başlangic değeri i yi sıfırda baslattik ve i 3 ten kucuk olduğu surece calisacak ve i++ ile her adımda i yi bir artırarak devam edecektir. Ve 3 kere işlemleri tekrarlar.

```
CIKTI:
Tekrar 0
Tekrar 1
Tekrar 2
```

```
int i = 0;
while (i < 3)
{
    printf("Tekrar %d\n",i);
}
```

Döngümüzde kontrol edeceğimiz koşul için int i =0 değişkenini oluşturduk, ve while koşulumuzda i<3 olduğu surece tekrarlanacak, ama i değerini dongu içinde değıştirmedığımız her tekrar i<3 kosulunu sağlayacak ve sonsuz döngüye girecek.

```
CIKTI:
Tekrar 0
Tekrar 0
Tekrar 0
....
```

Bu sorunu duzeltmek için dongu içinde i değerini arttırmalıyız koşulu sağlasın.

```
int i = 0;
while (i < 3)
{
    printf("Tekrar %d\n",i);
    i++;
}
```

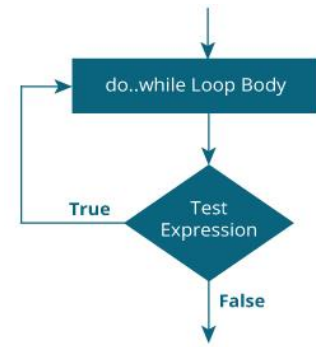
Dongu içinde i yi arttırdığımızı kosul sağlandığı için while dongusu 3 kere tekrarlanınca durdu.

```
CIKTI:
Tekrar 0
Tekrar 1
Tekrar 2
```

c) do-while

Son koşullu döngüdür. Bu döngüde önce işlemler yapılır sonra koşul kontrol edilir. Ve bu sayede dongu mutlaka bir kere çalıştırılır.

```
do
{
    /*ISLEMLER*/
}
while (koşul)
```



```
int i= 0;
do
{
    printf("Tekrar %d\n",i);
}
while (i != 0);
```

Burada döngümüz kosulu sağlamadığı halde do while dan dolayı mutlaka bir kere gerçekleştirir.

```
CIKTI:
Tekrar 0
```

```
int i= 0;
do
{
    printf("Tekrar %d\n",i);
    i++;
}
while (i < 3);
```

Burada işlemler bir kere gerçekleşir ve kosul kontrol edilir kosul sağlandığından 2 kere daha tekrarlanır işlemler.

```
CIKTI:
Tekrar 0
Tekrar 1
Tekrar 2
```

Döngülerde dikkat etmemiz gerekenler:

- Döngüyü koşulu sağlanmalı,
- Döngü değeri döngüde mutlaka koşula uygun arttırılmalı azaltılmalı veya değiştirmelidir,
- Sonsuz döngüye sokmamak gerek.
- Break ve continue kullanabilirsiniz.

Break:

Break komutu var olduğu bloğu kırmaya yarar. En fazla switch-case de kullanılır. Döngülerde de kullanılır.

```
for (int i=0; i<10 ; i++)
{
    printf("\nTekar %d",i);
    if(i==3) break;
}
```

Burada döngümüzün 10 kere tekrarlanması beklenirken i=3 olduğu döngü break komutu ile kırılmış ve sonlanmıştır. Haliyle döngü 4 kere tekrarlanmıştır.

CIKTI:

```
Tekar 0
Tekar 1
Tekar 2
Tekar 3
```

Continue:

Continue komutu döngülerde yazıldığı anda o anı atlar sonraki adıma geçer.

```
for (int i=0; i<5 ; i++)
{
    printf("\nTekar %d",i);
    if(i==3) break;
}
```

Burada döngümüzün 0 dan 5 e kadar sayıları yazması beklenirken 3 ü yazmamıştır çünkü i=3 olduğu anda döngü continue komutu ile atlanmıştır o continue den sonraki işlemler atlanıp sonraki döngü başa döner kaldığı yerden devam eder.

CIKTI:

```
Tekar 0
Tekar 1
Tekar 2
Tekar 4
```

2. HAFTA ÖRNEKLER

2.1. Örnek: Önışlemci komutları ile ilgili genel bir örnek yapınız.

1_1_ornek.c	
<pre>1. #include <stdio.h> 2. 3. #define altagec '\n' 4. #define tab '\t' 5. #define unlem '!' 6. #define pi 3.141 7. #define sayi 32 8. #define cemberCevre(r) 2*pi*(r) 9. #define sayi 32 10. int main() 11. { 12. printf("Hooooop%assagidayim Hooooop tab%c aaaa unlem %c \n\n",altagec,tab,unlem); 13. 14. printf("Yaricapi 3 olan dairenin cevresi: %f\n",cemberCevre(3)); 15. 16. #if((sayi%2)==0) 17. printf("Sayi Cifttir\n"); 18. #else 19. printf("Sayi Tektir\n"); 20. #endif 21. 22. return 0; 23. }</pre>	
ÇIKTI:	
<ul style="list-style-type: none">➤ Hooooop➤ assagidayim Hooooop tab aaaa unlem !➤ Yaricapi 3 olan dairenin cevresi: 18.846000➤ Sayi Cifttir	

2.2. Örnek: #undef in hakkında kod yazınız.

2_2_ornek.c (BU KOD BİLEREK HATALI BIRAKILDI)	
1.	//BU KOD BİLEREK HATALI YAZILDI
2.	#include <stdio.h>
3.	#define sayi 33
4.	int main()
5.	{
6.	printf("sayi'nin degeri: %d",sayi);
7.	//sayiyi ekrana basacaktır
8.	
9.	#undef sayi
10.	//artik sayi tanimi yok
11.	
12.	printf("sayi'nin tanimsiz degeri: %d",sayi);
13.	return 0;
14.	}
ÇIKTI:	
➤	2_2_ornek.c: In function 'main':
➤	2_2_ornek.c:11:42: error: 'sayi' undeclared (first use in this function)
➤	printf("sayi'nin tanimsiz degeri: %d",sayi);
➤	^~~~~
➤	2_2_ornek.c:11:42: note: each undeclared identifier is reported only once for each function it appears in

2.3. Örnek: if else ile kisinin ehliyet alip alamayacagini gosteren kod.

2_3_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	
3.	int main()
4.	{
5.	int yas=0;
6.	
7.	printf("Yasinizi giriniz: ");
8.	scanf("%d",&yas);
9.	if(yas<18) printf("Yasiniz ehliyet almak cok kucuk :/. Uzulmeyin %d sene sonra alabilirsiniz :). ",18-yas);
10.	else printf("Yasiniz ehliyet almak icin uygun, Hayirli olsun :)...");
11.	
12.	return 0;
13.	}
ÇIKTI:	
Yasinizi giriniz: 14	

Yasiniz ehliyet almak cok kucuk :/. Uzulmeyin 4 sene sonra alabilirsiniz :).

2.4. Örnek: Switch-case yapısına bir örnek veriniz.

2_4_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	
3.	int main()
4.	{
5.	int secim=0;
6.	printf("1-5 arasinda bir secim yapiniz: ");
7.	scanf("%d",&secim);
8.	
9.	switch(secim)
10.	{
11.	case 1:
12.	case 2:
13.	case 3:
14.	printf("Seciminiz 1, 2, 3");
15.	break;
16.	case 4:
17.	printf("Seciminiz 4");
18.	break;
19.	case 5:
20.	printf("Seciminiz 5");
21.	break;
22.	default:
23.	printf("Seciminiz 1-5 arasinda olmaliydi gecersiz secim!");
24.	break;
25.	}
26.	
27.	return 0;
28.	}
ÇIKTI:	
1-5 arasinda bir secim yapiniz: 1	
Seciminiz 1, 2, 3	

2.5. Örnek: Kullancidan 1-12 arasi tam sayi alip o sayinin ay olarak karsiligini yazan programı yaziniz.

2_5_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int ay=0;
5.     printf("Ay'in sayisal degerini yaziniz(1-12):");
6.     scanf("%d",&ay);
7.     switch(ay)
8.     {
9.         case 1:
10.             printf("\nOcak");
11.             break;
12.         case 2:
13.             printf("\nSubat");
14.             break;
15.         case 3:
16.             printf("\nMart");
17.             break;
18.         case 4:
19.             printf("\nNisan");
20.             break;
21.         case 5:
22.             printf("\nMayıs");
23.             break;
24.         case 6:
25.             printf("\nHaziran");
26.             break;
27.         case 7:
28.             printf("\nTemmuz");
29.             break;
30.         case 8:
31.             printf("\nAgustos");
32.             break;
33.         case 9:
34.             printf("\nEylul");
35.             break;
36.         case 10:
37.             printf("\nEkim");
38.             break;
39.         case 11:
40.             printf("\nKasim");
```

41.	break;
42.	case 12:
43.	printf("\nAraklik");
44.	break;
45.	default:
46.	printf("\nGecersiz giris 1-12 arasi sayi giriniz.");
47.	break;
48.	}
49.	return 0;
50.	}
ÇIKTI:	
Ay'in sayisal degerini yaziniz:11	
Kasim	

2.6. Örnek: Kullanıcıdan bir ayın sayisal degerini aliniz ve o ayın hangi mevsime ait oldugunu gosteren kodu switch-case yapisi ile yaziniz

2_6_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	int main()
3.	{
4.	int ay=0;
5.	printf("Ay'in sayisal degerini yaziniz(1-12):");
6.	scanf("%d",&ay);
7.	switch(ay)
8.	{
9.	case 12:
10.	case 1:
11.	case 2:
12.	printf("\nKis mevisimindesiniz. Aman kalin giyinde usutmeyin :)");
13.	break;
14.	case 3:
15.	case 4:
16.	case 5:
17.	printf("\nIlkbahar mevisimindesiniz. Kelebekleer :)");
18.	break;
19.	case 6:
20.	case 7:
21.	case 8:

22.	printf("\nYaz mevisimindesiniz. Bahamalarda bir tatili hakettin hadi gene iyisin :");
23.	break;
24.	
25.	case 9:
26.	case 10:
27.	case 11:
28.	printf("\nSonbahar mevisimindesiniz. Uuuu sogumaya mi basladi ne?");
29.	break;
30.	default:
31.	printf("\nGecersiz giris 1-12 arasi sayi giriniz.");
32.	break;
33.	}
34.	return 0;
35.	}
ÇIKTI:	
Ay'in sayisal degerini yaziniz(1-12):7	
Yaz mevisimindesiniz. Bahamalarda bir tatili hakettin hadi gene iyisin :)	

2.7. Örnek: Kullanicidan yasini alip koronodan dolayi sokaga cikabilir mi cikamazmi kontolunu yaptırınız.(1-20 cikabilir, 65+ cikamaz)

2_7_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	int main()
3.	{
4.	int yas =0;
5.	printf("Yasinizi giriniz: ");
6.	scanf("%d",&yas);
7.	if(yas>0)
8.	{
9.	if(yas<21) printf("Malesef yasiniz cok kucuk sokaga cikamazsiniz. Acil durumlarda izin alabilirsiniz :");
10.	else if(yas<65) printf("Sizin icin sokaga cikma yasagi yok. Ama cok dikkatli olmalisiniz...");
11.	else if(yas>64) printf("Malesef disari cikamazsiniz. Sagliginiz ve sevdikleriniz icin evde kalin.");
12.	}
13.	else printf("Yasinizi dogru giriniz.");
14.	return 0;
15.	}
ÇIKTI:	
Yasinizi giriniz: 56	

Sizin için sokaga cikma yasagi yok. Ama cok dikkatli olmalisiniz...

2.8. Örnek: Alinan sayinin mutlagini hesaplayiniz if kosulu ile.

2_8_ornek.c
<pre>1. #include <stdio.h> 2. int main() 3. { 4. int sayi =0,mutlak=0; 5. printf("Sayiyi giriniz: "); 6. scanf("%d",&sayi); 7. 8. mutlak=sayi; 9. if(sayi<0) mutlak=sayi*(-1); 10. 11. printf("%d sayisinin mutlagi: %d",sayi,mutlak); 12. 13. return 0; 14. }</pre>
ÇIKTI:
Sayiyi giriniz: -54 -54 sayisinin mutlagi: 54

2.9. Örnek: Alinan sayinin mutlagini hesaplayiniz ? kosulu ile.

2_9_ornek.c
<pre>1. #include <stdio.h> 2. int main() 3. { 4. int sayi =0; 5. printf("Sayiyi giriniz: "); 6. scanf("%d",&sayi); 7. 8. sayi = (sayi<0) ? sayi*(-1) : sayi; 9. 10. printf("Sayinin mutlagi: %d",sayi); 11. 12. return 0; 13. }</pre>
ÇIKTI:
Sayiyi giriniz: -98 Sayinin mutlagi: 98

2.10. Örnek: Örnek 2.5 teki switch-case kodunu else if koşulu ile yapınız(ayın ismini yazdırma):

2_10_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	int main()
3.	{
4.	int ay=0;
5.	printf("Ay'in sayisal degerini yaziniz(1-12):");
6.	scanf("%d",&ay);
7.	if(ay==1) printf("\nOcak");
8.	else if(ay==2) printf("\nSubat");
9.	else if(ay==3) printf("\nMart");
10.	else if(ay==4) printf("\nNisan");
11.	else if(ay==5) printf("\nMayıs");
12.	else if(ay==6) printf("\nHaziran");
13.	else if(ay==7) printf("\nTemmuz");
14.	else if(ay==8) printf("\nAgustos");
15.	else if(ay==9) printf("\nEylul");
16.	else if(ay==10) printf("\nEkim");
17.	else if(ay==11) printf("\nKasim");
18.	else if(ay==12) printf("\nAralik");
19.	else printf("\nGecersiz giris 1-12 arasi sayi giriniz.");
20.	return 0;
21.	}
ÇIKTI:	
Ay'in sayisal degerini yaziniz(1-12):8	
Agustos	

2.11. Örnek: Kullanıcıdan alınan iki sayıdan hangisinin küçük, büyük olduğunu hesaplayınız.

2_11_ornek.c	
1.	#include <stdio.h>
2.	int main()
3.	{
4.	int s1 =0;
5.	int s2 =0;
6.	printf("Arada bir bosluk birakarak iki sayiyi giriniz: ");

```

7.      scanf("%d %d",&s1,&s2);
8.      if(s1>s2)      printf("\n%d > %d",s1,s2);
9.      else if(s2>s1) printf("%d > %d",s2,s1);
10.     else printf("%d = %d",s1,s2);
11.
12.     return 0;
13. }

```

ÇIKTI:

Arada bir bosluk birakarak iki sayiyi giriniz: -8 47
47 > -8

2.12. Örnek: Switch-case ile kare alma, mod alma, toplama, cikarma, bolme, carpma içeren secim menulu bir hesap makinesi yapiniz.

2_12_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. int main(void)
3. {
4.     float x,y;
5.     int secim=0;
6.     printf("MENU\n[1]Toplama\n[2]Cikarma\n[3]Carpma\n[4]Bolme\n[5]Ka
re Alma\n[6]Mod Alma\nSeciminiz: ");
7.     scanf("%d",&secim);
8.     switch(secim)
9.     {
10.         case 1:
11.             printf("1.Sayiyi Giriniz: ");
12.             scanf("%f",&x);
13.             printf("2.Sayiyi Giriniz: ");
14.             scanf("%f",&y);
15.             printf("Sonuc: %.2f",x+y);
16.             break;
17.         case 2:
18.             printf("1.Sayiyi Giriniz: ");
19.             scanf("%f",&x);
20.             printf("2.Sayiyi Giriniz: ");
21.             scanf("%f",&y);
22.             printf("Sonuc: %.2f",x-y);
23.             break;
24.         case 3:

```

25.	printf("1.Sayiyi Giriniz: ");
26.	scanf("%f",&x);
27.	printf("2.Sayiyi Giriniz: ");
28.	scanf("%f",&y);
29.	printf("Sonuc: %.2f",x*y);
30.	break;
31.	case 4:
32.	printf("1.Sayiyi Giriniz: ");
33.	scanf("%f",&x);
34.	printf("2.Sayiyi Giriniz: ");
35.	scanf("%f",&y);
36.	printf("Sonuc: %.2f",x/y);
37.	break;
38.	case 5:
39.	printf("Karesini almak istediginiz sayiyi giriniz: ");
40.	scanf("%f",&y);
41.	printf("Sonuc: %.2f",y*y);
42.	break;
43.	case 6:
44.	printf("Modunu hesaplamak istediginiz sayiyi giriniz: ");
45.	scanf("%f",&x);
46.	printf("Modunu yaziniz: ");
47.	scanf("%f",&y);
48.	printf("Sonuc: %d",(int)x % (int)y);
49.	break;
50.	default:
51.	printf("Yanlis secim, 1-6 arasi secim yapiniz.");
52.	}
53.	return 0;
54.	}
ÇIKTI:	
Seciminiz: 6	
Modunu hesaplamak istediginiz sayiyi giriniz: 8	
Modunu yaziniz: 3	
Sonuc: 2	

2.13. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız 3 basamaklı sayının basamaklarındaki sayıları bulunuz.

2_13_ornek.c
<pre> 1. int main(void) 2. { </pre>

```

3.      int sayi=0;
4.      int b1,b2,b3;
5.      printf("Uc basamakli sayiyi giriniz: ");
6.      scanf("%d",&sayi);
7.      if(sayi>99 && sayi<1000 || sayi<-99 && sayi>-1000)
8.      {
9.          b1=sayi%10;
10.         sayi/=10;
11.         b2=sayi%10;
12.         sayi/=10;
13.         b3=sayi;
14.
15.         printf("\nBirler basamagi: %d\nOnlar basamagi: %d\nYuzler
basamagi: %d",b1,b2,b3);
16.
17.     }else printf("Uc basamakli sayi girmeniz gerekiyordu!");
18.
19.     return 0;
20. }

```

ÇIKTI:

```

Uc basamakli sayiyi giriniz: 546
Birler basamagi: 6
Onlar basamagi: 4
Yuzler basamagi: 5

```

2.14. Örnek: if-else koşulunun koşulunu dışardan alarak farklı bir yapıda oluşturunuz.

2_14_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int a=10,b=27,c=34,d=10;
5.     int kosul1= (a==d && b>c); //kosullar dogru olmadigi icin 0 atanir
6.     int kosul2= (a!=d || c>b); //kosullarin sonucu true oldugu icin 1 atanir
7.     int kosul3= kosul1==kosul2; //1==0 olmadigindan 0 atacak
8.     if(kosul3) printf("kosul true 1");
9.     else printf("kosul false 0");
10.    return 0;
11. }

```

ÇIKTI:

```

kosul false 0

```

2.15. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız sayı kadar ekrana merhaba yazdırınız.

2_15_ornek.c	
<pre>1. #include <stdio.h> 2. int main() 3. { 4. int s=0; 5. printf("Sayiyi giriniz: "); 6. scanf("%d",&s); 7. int i=0; 8. for(i;i<s;i++) 9. { 10. printf("Merhaba! "); 11. } 12. return 0; 13. }</pre>	
ÇIKTI:	
Sayiyi giriniz: 4 Merhaba! Merhaba! Merhaba! Merhaba!	

2.16. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız sayının tek mi çift mi olduğunu bulunuz.

2_16_ornek.c	
<pre>1. #include <stdio.h> 2. int main() 3. { 4. int s=0; 5. printf("Bir sayi giriniz: "); 6. scanf("%d",&s); 7. if(s%2==0) printf("Cift"); 8. else printf("Tek"); 9. return 0; 10. }</pre>	
ÇIKTI:	
Bir sayi giriniz: 8 Cift	

2.17. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız iki sayı arasında olan tek, çift, asal olan sayıları bulup ekrana yazdırınız ve aralıktaki sayıların bölenlerini de yazınız. Ve ikş sayi arasindaki sayıların toplamını belirtiniz.

2_17_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int s=0,s2=0,i=0,j=0,bolenSayisi=0,buyuk=0,kucuk=0,toplam=0;
5.     printf("İlk sayiyi giriniz: ");
6.     scanf("%d",&s);
7.     printf("İkinci sayiyi giriniz: ");
8.     scanf("%d",&s2);
9.
10.    buyuk = (s>s2) ? s:s2; //buyuk sayiyi bulduk
11.    kucuk = (s<s2) ? s:s2; //kucuk sayiyi bulduk
12.    i=kucuk+1;
13.    //i dongude hep bir artilacak ve i buyuk sayiya esit oluncaya kadar
    devam edecek boylece iki sayi arasindaki sayilari buluyoruz.
14.    while(i!=buyuk)
15.    {
16.        //cift-tek olup olmadigini tespit ediyoruz
17.        if(i%2==0) printf("\n%d Cifttir. Bolenleri: 1,",i);
18.        else printf("\n%d Tekdir. Bolenleri: 1,",i);
19.
20.        //bolen sayisini tutuyoruz ki kendisi ve birden baska boleni va
        mi anlayalim ve boylece asal olup olmadigini tespit edelim.
21.        bolenSayisi=0;
22.        for(j=2;j<=i;j++)//j'yi 2 den baslatarak elimizdeki sayiya kadar
        olan sayilari tespi ediyoruz
23.        {
24.            if(i%j==0) // ve tespit ettigimiz sayıların asal olup olmadigini
            bulmak istedigimiz sayiya tam bolunup bolunmedigini sorguluyoruz
25.            {
26.                //tam bolerse ekrana boleni ni yazdiriyoruz ve sayaci da
                arttiriyoruz
27.                printf(" %d,",j);
28.                bolenSayisi++;
29.            }
30.        }
```

```

31.     if(bolenSayisi==1) printf(" - Asaldir");//bolen sayimizi kontrol ediyoruz
        eger kend 1 den farklı ise kendisinde baska da boleni var demektir
32.     else printf(" - Asal degildir.");
33.     toplam+=i; //toplami bulmak icin toplam degiskenine her dongude
        araliktaki sayiyila topluyoruz
34.         i++;
35.     }
36.     printf("\n%d-%d Arasi sayilarin toplami: %d",kucuk,buyuk,toplam);
37.
38.     return 0;
39. }

```

ÇIKTI:

İlk sayiyi giriniz: 6
 Ikinci sayiyi giriniz: 15
 7 Tekdir. Bolenleri: 1, 7, - Asaldir
 8 Cifttir. Bolenleri: 1, 2, 4, 8, - Asal degildir.
 9 Tekdir. Bolenleri: 1, 3, 9, - Asal degildir.
 10 Cifttir. Bolenleri: 1, 2, 5, 10, - Asal degildir.
 11 Tekdir. Bolenleri: 1, 11, - Asaldir
 12 Cifttir. Bolenleri: 1, 2, 3, 4, 6, 12, - Asal degildir.
 13 Tekdir. Bolenleri: 1, 13, - Asaldir
 14 Cifttir. Bolenleri: 1, 2, 7, 14, - Asal degildir.
 6-15 Arasi sayilarin toplami: 84

2.18. Örnek: Kullancıdan aldığınız sayinin faktoriyelini DONGU ile hesaplayınız.

2_18_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int s=0,i=0,carpim=1;
5.     printf("Faktoriyelini hesaplamak istediginiz sayiyi giriniz:");
6.     scanf("%d",&s);
7.     printf("%d! = ",s);
8.     for(i=0;s!=i;s--)
9.     {
10.         carpim*=s;
11.     }
12.     printf("%d",carpim);
13.     return 0;

```

14. }

ÇIKTI:

Faktoriyelini hesaplamak istediginiz sayiyi giriniz:5

5! = 120

2.19. Örnek: İc ice donguler ile 1x9 carpim tablosunu yazdiriniz.

2_19_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int j=0,i=0,carpim=1;
5.
6.     for(i=1;i<10;i++)
7.     {
8.         for(j=1;j<10;j++)
9.             printf("\t%d",i*j);
10.
11.         printf("\n");
12.     }
13.
14.     return 0;
15. }
```

ÇIKTI:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81

2.20. Örnek: ic ice donguler ile kullanicidan tek sayi alıp o sayi adedince satır içeren bir baklaba dilimi yazdırınız

2_20_ornek.c


```

1. #include <stdio.h>
2. int main (void)
3. {
4.     int satir=0,girilensayi=0,bosluk=0,yildiz=0,i=0;
5.     int olmasigerekenyild=1;
6.     int y =olmasigerekenyild;
7.     printf("\nTek bir sayi giriniz: ");
8.     scanf("%d",&girilensayi);
9.     printf("\n");
10.    //Kullanici tek bir sayi giresiye kadar 9999 kere hak taniyip tek sayi
    girmesini istioyrum
11.    for (i=0; i<9999;i++)
12.    {
13.        if(girilensayi%2==0)
14.        {
15.
16.            printf("\nTek bir sayi giriniz: ");
17.            scanf("%d",&girilensayi);
18.            printf("\n");
19.
20.        }else
21.        {
22.            //Kullanici tek sayi girince donguden cikariyorum
23.            i=10000;
24.
25.            //Satir kısmi için en uste bu for u olusturdum.
26.            //Artık yazılan sayi kadar altalta satir olusturulacak
27.            for(satir=1;satir<=girilensayi;satir++)
28.            {
29.                //olusturacagim bosluk sayisini bulan bir formül yaptım
                ve atadım
30.                int olmasigerekenbos = ((int)girilensayi/2+1)-satir;
31.                //bir formül yaptım
32.                //şimdi buraya kadar formül pozitif çıkıyordu ama en
                orta satirdan sonra formül negatif çıkıyor bunun için işaretinin tersini alıyorum
33.                if (olmasigerekenbos<0)
34.                    olmasigerekenbos=-olmasigerekenbos;
35.                //Artık bulunan satıra formül ile bulduğum eklemem
                gereken boslukları ekleyiyorum
36.                for(bosluk=1;bosluk<=olmasigerekenbos;bosluk++)
                printf(" ");
37.                //Bosluktan sonra gelecek olan yıldızları ilk başta 1'i
                atadığım yıldız sayısını belirtren 'y' değişkeni kadar yıldız ekliyeceğim
38.
39.                for(yildiz =1;yildiz<=y;yildiz++) printf("*");

```

```

40. //bu sefer en orta satira kadar yildizlari arttirarak, orta
    satiri gecince yildiz lari azaltarak devam ettirmek soyle bir if yaptim
41. if (satir>(int)girilensayi/2)
42.     y= y-2;
43.     else y = y+2;
44. //buraya kadar bulunulan satirda islem yaptik simdi
    islemler bitti bir alt satira geciriyorum
45.     printf("\n");
46. }
47. }
48. }
49. return 0;
50. }

```

ÇIKTI:

```

Tek bir sayi giriniz: 8
Tek bir sayi giriniz: 6
Tek bir sayi giriniz: 5
*
***
*****
***
*

```

2.21. Örnek: Kullanıcıya bütün ascii tablosundaki değerleri ve karşiliklerini gösteriniz.

2_21_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. int main(void)
3. {
4.     for(int i=0; i<257;i++)
5.         printf("\t%d=%c",i,i);
6.     return 0;
7. }

```

ÇIKTI:

	0=	1=	2=	3=	4=	5=	6=	7=	8	9=		10=		26=	27=
	14=	15=	16=	17=	18=	19=	20=	21=	22=	23=	24=	25=	26=	27=	
28=	29=	30=	31=	32=	33=	34=	35=	36=	37=	38=	39=	40=	41=	42=	
43=	44=	45=	46=	47=	48=	49=	50=	51=	52=	53=	54=	55=	56=	57=	
58=	59=	60=	61=	62=	63=	64=	65=	66=	67=	68=	69=	70=	71=	72=	
73=	74=	75=	76=	77=	78=	79=	80=	81=	82=	83=	84=	85=	86=	87=	
88=	89=	90=	91=	92=	93=	94=	95=	96=	97=	98=	99=	100=	101=	102=	
103=	104=	105=	106=	107=	108=	109=	110=	111=	112=	113=	114=	115=	116=	117=	
118=	119=	120=	121=	122=	123=	124=	125=	126=	127=	128=	129=	130=	131=	132=	
133=	134=	135=	136=	137=	138=	139=	140=	141=	142=	143=	144=	145=	146=	147=	
148=	149=	150=	151=	152=	153=	154=	155=	156=	157=	158=	159=	160=	161=	162=	
163=	164=	165=	166=	167=	168=	169=	170=	171=	172=	173=	174=	175=	176=	177=	
178=	179=	180=	181=	182=	183=	184=	185=	186=	187=	188=	189=	190=	191=	192=	
193=	194=	195=	196=	197=	198=	199=	200=	201=	202=	203=	204=	205=	206=	207=	
208=	209=	210=	211=	212=	213=	214=	215=	216=	217=	218=	219=	220=	221=	222=	
223=	224=	225=	226=	227=	228=	229=	230=	231=	232=	233=	234=	235=	236=	237=	
238=	239=	240=	241=	242=	243=	244=	245=	246=	247=	248=	249=	250=	251=	252=	
253=	254=	255=	256=												

2.22. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız n adet sayının ortalamasını hesaplayınız.

```

2_22_ornek.c

1. #include <stdio.h>
2.
3. int main(void)
4. {
5.     int s,toplam=0,i,n;
6.
7.     printf("Kac tane sayinin ortalamasini hesaplamak istersiniz: ");
8.     scanf("%d",&n);
9.
10.    for (i = 0; i < n; ++i)
11.    {
12.        printf("%d. Sayiyi giriniz: ",i+1);
13.        scanf("%d",&s);
14.        toplam+=s;
15.    }
16.    printf("Toplam: %d Adet: %d Ortalama:
%f",toplam,i,((float)toplam/(float)i));
17.
18.
19.    return 0;
20. }

ÇIKTI:
Kac tane sayinin ortalamasini hesaplamak istersiniz: 2

```

1. Sayiyi giriniz: 6
2. Sayiyi giriniz: 7
Toplam: 13 Adet: 2 Ortalama: 6.500000

2.23. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız 16bitli 2 lik tabandaki sayı sistemini 10luk tabandaki sayı sistemine cevirisiniz.

2_23_ornek.c

```
1. //2lik sayi sistemini 10 luga cevirme
2. #include <stdio.h>
3. int main(void)
4. {
5.     int i=0,n=16,toplam=0,two=1,temp=-1;printf("SAYI SISTEMLERI 10
TABANINA DONUSTURME\n\tORNEK:\n\n BIT:
1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16.\n\t^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^
^ \n\t| | | | | | | | | | | | | | \n\n\t0 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0
1\n\n\nSagdan sola dogru alt alta yaziniz.\n");
6.     n=16;
7.     two=32768;
8.     for(i=0;i<n;i++)
9.     {
10.         while(temp!=0 && temp!=1)
11.         {
12.             printf("\n\t%d.Bit icin 0 veya 1 giriniz: ",i+1);
13.             scanf("%d",&temp);
14.         }
15.         toplam=toplam + (two*temp);
16.         two=two/2;
17.         temp=-1;
18.     }
19.     printf("\n10'luk: %d",toplam);
20.     return 0;
21. }
```

ÇIKTI:

SAYI SISTEMLERI 10 TABANINA DONUSTURME
ORNEK:

BIT:1. 2. 3. 4.5.6.7.8.9.10.11.12. 13. 14. 15.16.
^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^
| | | | | | | | | | | | | |
0 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 1 0 0 0 1

Sagdan sola dogru alt alta yaziniz.

- 1.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 2.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 3.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 4.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 5.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 6.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 7.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 8.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 9.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 10.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 11.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 12.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 13.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 14.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 15.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 0
- 16.Bit icin 0 veya 1 giriniz: 1

10'luk: 1

2.24. Örnek: Kullanıcıdan aldığınız bir sayının basamaklarını tespit ediniz. Ve sayının tersten halini bulun.

2_24_ornek.c

```
1. //Sayinin basmakalarini tespit edip tersten yazdirma
2. #include <stdio.h>
3. int main()
4. {
5.     int i=0,s=0, basamak=0,tersSayi = 0;
6.     printf("Bir tam sayi giriniz: ");
7.     scanf("%d", &s);
8.     while (s != 0)
9.     {
10.         i++;
11.         basamak = s % 10;
12.         printf("\n%d.Basamak: %d",i,basamak);
13.         tersSayi = tersSayi * 10 + basamak;
14.         s /= 10;
15.     }
16.     printf("\nTers sayi = %d", tersSayi);
17.     return 0;
18. }
```

ÇIKTI:

Bir tam sayi giriniz: 156

1.Basamak: 6
2.Basamak: 5
3.Basamak: 1
Ters sayi = 651

3. HAFTA

A. DİZİLER

Genel olarak bilgisayarda işlenen verilerin sayısı fazladır. Çok sayıda verinin bilgisayara girilmesi, hızlı ve doğru şekilde işlenebilmesi uygun şekilde saklanabilmesi, için belirli düzende olması gerekmektedir. Belirli bir düzende olan işlenmesi saklanması daha kolaydır.

Bu nedenle bilgisayar programlarında; çoklu verileri işlemek için “dizi” sıralı ardışık veri alanları kullanılır. Programda dizi ismi ile tanımlanan bu veri alanları, dizi ismi yanındaki indis numarasıyla çağırılıp işlenirler.

Diziler üç başlıkta incelenebilirler:

Bir boyutlu diziler: Sadece tek satır veya sütundan oluşan yani tek sıradan oluşan veri alanıdır.

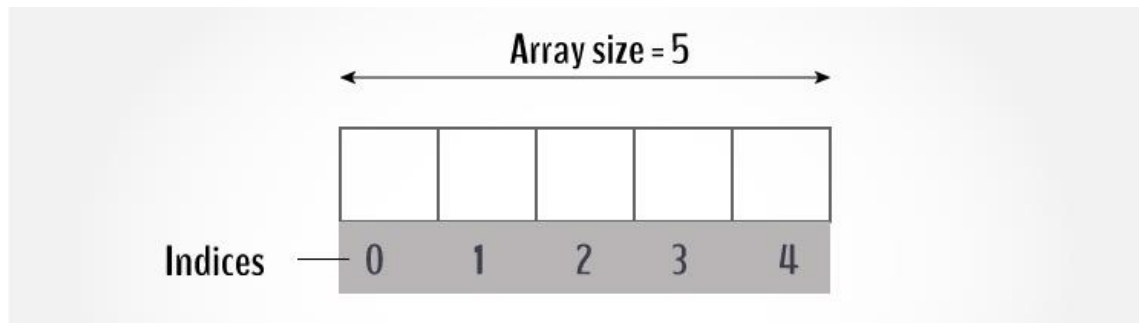
İki boyutlu diziler: “Matris” olarak adlandırılan ve satır ile sütundan oluşan (diziler dizisi) veri alanıdır.

Çok boyutlu diziler: Üç veya daha fazla boyutlu veri alanlarıdır. Örneğin “uzay”, genişlik-uzunluk-yükseklikten oluşan üç boyutlu veri alanıdır.

İster bir ister iki boyutlu dizi olsun, veriler belleğe ardışık olarak yerleştirilir. Ayrıca alfasayısal verilerde dizi şeklindedir ve kelimenin her bir karakteri bir dizi elemanı gibi hareket etmektedir.

```
veriTipi ismi[elemanSayisi];
```

```
int dizi[10];
```


B. DİZİ TANIMAMLAMA

Dizilerin sadece boyutlarını belirterek tanımlayabiliriz.

```
int dizi[5];  
float dizi2[5];  
char dizi3[5];
```

dizi[0]	dizi [1]	dizi [2]	dizi [3]	dizi [4]	dizi[5]
					\n

Dizilerin sadece boyutlarını ve elemanlarına da belirterek tanımlayabiliriz.

```
int dizi[3] = {5,81,9};
```

dizi [0]	dizi [1]	dizi [2]	dizi [3]
5	81	9	\n

Dizilerin boyutunu belirtmeden elemanları belirterek:

```
int dizi[] = {5,81,9,20,30,56};
```

dizi [0]	dizi [1]	dizi [2]	dizi [3]	dizi [4]	dizi[5]	Dizi[6]
5	81	9	20	30	56	\n

Dizinin elemanlarını sonradan değiştirme:

```
int dizi[] = {5,81,9};  
printf("0.Indis: %d 1.Indis: %d 2.Indis: %d",dizi[0], dizi[1], dizi[2]);  
dizi[0] = 11;  
dizi[1] = 4;  
dizi[2] = 52;  
printf("0.Indis: %d 1.Indis: %d 2.Indis: %d",dizi[0], dizi[1], dizi[2]);
```

dizi [0]	dizi [1]	dizi [2]	dizi [3]
11	4	52	\n

ÇIKTI:

```
0.Indis: 5 1.Indis: 81 2.Indis: 9  
0.Indis: 11 1.Indis: 4 2.Indis: 52
```


C. DİZİLERİ EKRANA BASTIRMA

Dizilerin elemanlarını ekrana bastırma:

```
int dizi[] = {5,81,9};
printf("0.Indis: %d 1.Indis: %d 2.Indis: %d",dizi[0], dizi[1], dizi[2]);
```

ÇIKTI: 0.Indis: 5 1.Indis: 81 2.Indis: 9

Dizi Boyutu Belirterek - Bütün dizi elemanlarını ekrana yazdırma:

```
int dizi[3] = {5,81,9};
for (int i = 0; i < 3; i++)
    printf("\ndizi[%d] = %d", i, dizi[i]);
```

ÇIKTI:

```
dizi[0] = 5
dizi[1] = 81
dizi[2] = 9
```

Dizinin \0 null geçersiz son indisini arayarak - Bütün dizi elemanlarını ekrana yazdırma:

```
int dizi[3] = {5,81,9};
for (int i = 0; dizi[i] != '\0'; i++)
    printf("\ndizi[%d] = %d", i, dizi[i]);
```

ÇIKTI:

```
dizi[0] = 5
dizi[1] = 81
dizi[2] = 9
```

D. DİZİYE KULLANICIDAN ELEMAN GİRDİRME

Diziye kullanıcıdan veri almak için scanf ile yapabiliriz. Hangi indise eleman eklemek istiyorsak ona göre **scanf("%d",&dizi[indis])** şeklinde ekleyebiliriz. Bütün diziye ise bu şekilde yapabiliriz.

```
int dizi[5];
for (int i = 0; i < 5 ; i++)
{
    printf("\ndizi[%d]'ı giriniz:", i);
    scanf("%d",&dizi[i]);
}
```

E. İKİ BOYUTLU DİZİLER

Tablo gibi olan iki boyutlu diziler (dizilerin yatay [satır] ve düşey doğrultuda [sütun] olarak oluşturulması) ‘matris’ olarak isimlendirilir.

```
int dizi[3][2]; //İKİ BOYUTLU
```

Örneğin oluşturduğumuz dizinin tablosu:

	SÜTÜN 1	SÜTÜN 2
SATIR 1	dizi[0][0]	dizi[0][1]
SATIR 2	dizi[1][0]	dizi[1][1]
SATIR 3	dizi[2][0]	dizi[2][1]

```
int dizi[3][2] = { {97,58}, {92,100}, {56,78}};
```

Mesela bir örneğimi inceleyelim:

	VİZE	FİNAL
MATEMATİK	97	58
FİZİK	92	100
PROGRAMLAMA	56	78

//örneğin dersler dizisinin satırları derslerimizi ifade etsin, sütunları ise vize ve final notlarımız ifade etsin. 1.sütun vize notumu 2.sütun final notum olsun.

```
//ilk dersim matematik ikincisi fizik üçüncüsü programlama olsun
```

```
//int dersler[3][2] = { {97,58}, {92,100}, {56,78}};
```

```
int dersler[3][2];
```

```
dersler[0][0]=97; //matematik dersinin vize notu
dersler[0][1]=58; //matematik dersinin final notu
dersler[1][0]=92; //fizik dersinin vize notu
dersler[1][1]=100; //fizik dersinin final notu
dersler[2][0]=56; //programlama dersinin vize notu
dersler[2][1]=78; //programlama dersinin final notu
```

```
//simdi derslerin ortalamalarını hesaplayalım(vize %40,final %60)
```

```
//matematik
```

```
float matOrt= (dersler[0][0]*0.40) + (dersler[0][1]*0.60);
```

```
//fizik
```

```
float fizOrt= (dersler[1][0]*0.40) + (dersler[1][1]*0.60);
```

```
//programlama
```

```
float progOrt= (dersler[2][0]*0.40) + (dersler[2][1]*0.60);
```

```
printf("\nMatematik dersi ortalamaniz: %0.2f", matOrt);
```

```
printf("\nFizik dersi ortalamaniz: %0.2f", fizOrt);
```

```
printf("\nProgramla dersi ortalamaniz: %0.2f", progOrt);
```

ÇIKTI:

Matematik dersi ortalamaniz: 73.60

Fizik dersi ortalamaniz: 96.80

Programla dersi ortalamaniz: 69.20

3. HAFTA ÖRNEKLER

3.1. Örnek: Dizilerin yapısıyla ilgili genel bir kod yazınız(dizi oluşturma,diziye eleman ekleme,gösterme vb).

3_1_ornek.c
<pre>1. //dizilerin genel yapisi 2. #include <stdio.h> 3. int main() 4. { 5. int dizi2[5] = {5,81,9,-15,7}; //dizi tanimlama 6. printf("\nIlk olusturulan Dizi: 0.Indis: %d 1.Indis: %d 2.Indis: %d 3.Indis: %d 7. 4.Indis: %d", dizi2[0], dizi2[1], dizi2[2], dizi2[3], dizi2[4]); //dizi gosterme 8. //diziyi sonradan duzenleme 9. dizi2[0] = 11; 10. dizi2[1] = 4; 11. dizi2[2] = 52; 12. printf("\nDegistirilmis Dizi: 0.Indis: %d 1.Indis: %d 2.Indis: %d", dizi2[0], 13. dizi2[1], dizi2[2]); //yeni dizi 14. 15. printf("\nDizinin son hali:"); 16. for (int i = 0; i < 5; i++) 17. printf("\ndizi2[%d] = %d", i, dizi2[i]); 18. 19. int dizi[3]; 20. printf("\n\nYeni dizinin indislerini giriniz:"); 21. 22. for (int i = 0; i < 3; i++) 23. { 24. printf("\ndizi[%d] giriniz:", i); 25. scanf("%d", &dizi[i]); 26. } 27. 28. for (int i = 0; i < 3; i++) 29. printf("\nGirilen dizi[%d] = %d", i, dizi[i]); 30. return 0; 31. }</pre>
ÇIKTI:
<pre>Ilk olusturulan Dizi: 0.Indis: 5 1.Indis: 81 2.Indis: 9 3.Indis: -15 4.Indis: 7 Degistirilmis Dizi: 0.Indis: 11 1.Indis: 4 2.Indis: 52 Dizinin son hali: dizi2[0] = 11 dizi2[1] = 4</pre>

```
dizi2[2] = 52  
dizi2[3] = -15  
dizi2[4] = 7
```

Yeni dizinin indislerini giriniz:

```
dizi[0] giriniz:5  
dizi[1] giriniz:4  
dizi[2] giriniz:3  
Girilen dizi[0] = 5  
Girilen dizi[1] = 4  
Girilen dizi[2] = 3
```

3.2. Örnek: Disardan metin aliniz harf harf ekrana yazdiriniz vede ascii karşılıklarınıda hesaplayınız.

3_2_ornek.c

```
1. //METİN ALIP harf harf yazdırma ve ascii lerini gosterme  
2. #include <stdio.h>  
3. int main()  
4. {  
5.     char metin[100];  
6.     int i;  
7.  
8.     printf("Metin giriniz:");  
9.     //scanf("%s", metin); BU SEKILDE ALINCA ARALARDAKI BOSLUGA KADAR  
    ALIYOR GETS GIBI ALAMIYOR BU YUZDEN ALTTAKI ALTENATIFI BULDUM  
10.    scanf("%[^\n]s", metin); //BU IFADE GETS e benzer sekilde ayni islemi  
    yapiyor. gets gibi bolsuklar dahil karakterleir tutuyor  
11.    printf("\nHarf - Ascii");  
12.    for(i=0;metin[i]!='\0';i++)  
13.    {  
14.        printf("\n%c - %d",metin[i],metin[i]);  
15.    }  
16.  
17.    return 0;  
18. }
```

ÇIKTI:

Metin giriniz:hamza CELIK !

Harf - Ascii
h - 104
a - 97

m - 109
z - 122
a - 97
- 32
C - 67
E - 69
L - 76
I - 73
K - 75
- 32
! - 33

3.3. Örnek: Bir ders notu ortalaması hesaplama uygulaması yazınız. Dışardan n tane ders ismini alınız ve tutunuz o derse ait vize ve final notlarını tutunuz ve ortalamasını da ayrıca tutup en son çıktısını verin.

3_3_ornek.c

```
1. //Dışardan n tane ders ismini alınız ve tutunuz o derse ait vize ve final
   notlarını tutunuz ve ortalamasını da ayrıca tutup en son çıktısını verin.
2. #include <stdio.h>
3. int main()
4. {
5.
6.   float notlar[30][3]; //notlar dizisi
7.   char dersler[30][10]; // dersler dizisi
8.   int n,i,j;
9.
10.  printf( "Kac tane ders girisi yapacaksiniz: ");
11.  scanf( "%d", &n );
12.  //derslerin isimlerini aldik
13.  for (i = 0; i < n; i++)
14.  {
15.    printf("\nDers Isim giriniz: ");
16.    scanf( "%s", dersler[i] );
17.  }
18.
19.  //deslerin not girislerini notlar dizisine atiyoruz
20.  for(i=0;i<n;i++)
21.  {
22.
23.    printf("\n%s Dersinin VIZE notunu giriniz: ",dersler[i]);
24.    scanf("%f",&notlar[i][0]);
```

```

25. printf("\n%s Dersinin FINAL notunu giriniz: ",dersler[i]);
26. scanf("%f",&notlar[i][1]);
27. notlar[i][2]=notlar[i][0]*0.40 + notlar[i][1]*0.60;
28. }
29.
30. for(i=0;i<n;i++)
31. {
32. printf("\n%s Vize: %f Final %f Ortalama
%f",dersler[i],notlar[i][0],notlar[i][1],notlar[i][2]);
33. }
34.
35. return 0;
36. }

```

ÇIKTI:

```

Kac tane ders girisi yapacaksınız: 3
Ders Isim giriniz: Matematik
Ders Isim giriniz: Fizik
Ders Isim giriniz: Kimya
Matematik Dersinin VIZE notunu giriniz: 100
Matematik Dersinin F—NAL notunu giriniz: 85
Fizik Dersinin VIZE notunu giriniz: 54
Fizik Dersinin F—NAL notunu giriniz: 68
Kimya Dersinin VIZE notunu giriniz: 97
Kimya Dersinin F—NAL notunu giriniz: 58
Matematik Vize: 100.000000 Final 85.000000 Ortalama 91.000000
Fizik Vize: 54.000000 Final 68.000000 Ortalama 62.400002
Kimya Vize: 97.000000 Final 58.000000 Ortalama 73.599998

```

3.4. Örnek: Kullanıcıdan aldığımız metinde yine kullanıcıdan aldığımız karkaterin metinde hangi indislerde oldugunu baka dizide tutup ayrıca kaç kere tekrar ettigini bulup belirtin.

3_4_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4. char metin[100];
5. int indis[100];
6. char aranan;
7. int i,tekrar=0;
8.

```

```

9.  printf("Metin giriniz:" );
10. //scanf("%s", metin); BU SEKILDE ALINCA ARALARDAKI BOSLUGA KADAR
    ALIYOR GETS GIBI ALAMIYOR BU YUZDEN ALTTAKI ALTENATIFI BULDUM
11. scanf("%[^\n]s", metin); //BU IFADE GETS e benzer sekilde ayni islemi
    yapiyor. gets gibi bolsuklar dahil karakterleir tutuyor
12. scanf("%c",&aranan);
13. printf("\nAradiginiz karakteri giriniz: ");
14. scanf("%c",&aranan);
15.
16. for(i=0;metin[i]!='\0';i++)
17. {
18.     if(metin[i]==aranan)
19.     {
20.         indis[tekrar]=i;
21.         tekrar++;
22.     }
23. }
24. printf("Tekrar: %d",tekrar);
25. for(i=0;i<tekrar;i++)
26. {
27.     printf("\n%d.Tekrar: %d.Indis",i+1,indis[i]);
28. }
29. return 0;
30. }

```

ÇIKTI:

Metin giriniz:hamza celik

Aradiginiz karakteri giriniz: a

Tekrar: 2

1.Tekrar: 1.Indis

2.Tekrar: 4.Indis

3.5. Örnek: Alınan integer sayının rakamlarının okunusunu yazı ile yazdırma.

3_5_ornek.c

```

1. #include <stdio.h> //Standart giris cikis kutupahnemizi ekledik
2. int main()
3. {
4.     int i; //dongude for da kullanabilmek icin i diye degisken olsutruk
5.

```

```
6.      /* version 1 diziyi biz belirlemiştik
7.
8.      int sayi[] = {5,7,4,3,0}; //sayılarimizi dizimize attık
9.
10.     */
11.
12.     //version 2 sayiyi kullanidan aldık
13.     char sayi[100];
14.     printf("Sayinizi giriniz: ");
15.     scanf("%s",&sayi);
16.
17.     for (int i = 0; sayi[i] != '\0' ; i++)
18.     {
19.         if (sayi[i]== '0')
20.         {
21.             printf("\n sifir");
22.
23.         }else if (sayi[i]== '1' )
24.         {
25.             printf("\n bir");
26.
27.         }else if (sayi[i]== '2' )
28.         {
29.             printf("\n iki");
30.
31.         }else if (sayi[i]== '3' )
32.         {
33.             printf("\n uc");
34.
35.         }else if (sayi[i]== '4' )
36.         {
37.             printf("\n dort");
38.
39.         }else if (sayi[i]== '5' )
40.         {
41.             printf("\n bes");
42.
43.         }else if (sayi[i]== '6' )
44.         {
45.             printf("\n alti");
46.
47.         }else if (sayi[i]== '7' )
48.         {
49.             printf("\n yedi");
50.
51.         }else if (sayi[i]== '8' )
```



```

52.      {
53.          printf("\n sekiz");
54.
55.      }else if (sayi[i]== '9' )
56.      {
57.          printf("\n dokuz");
58.      }
59.  }
60.
61.  return 0;
62. }

```

ÇIKTI:

Sayinizi giriniz: 156
bir
bes
alti

3.6. Örnek: Dışardan alınan tam sayıları diziye atıp kucukten buyuge buyukten kucuge sıralama.

3_6_ornek.c

```

1.  #include <stdio.h>
2.  int main(void)
3.  {
4.      int i=0,j=0,x=0,boyut=0;
5.      int dizi[100]; //tamsayıları tutacağımız dizi
6.      int orj_d[100]; //dizinin kopyasını alıyoruz
7.      int buy_k[100]; //buyukten kucuge sıralamayı tutacağımız dizi
8.      int kuc_b[100]; //kucukten buyuge sıralamayı tutacağımız dizi
9.      do{
10.         printf("Kac tane sayiyi siralamak istersin(pozitif sayi girin): ");
11.         scanf("%d",&boyut);
12.     }while(boyut<0);
13.
14.     for(i=0;i<boyut;i++)
15.     {
16.         printf("\n%d. Sayiyi giriniz: ",i+1);
17.         scanf("%d",&dizi[i]);
18.     }
19.
20.

```

```

21.     for(i=0;i<boyut;i++) orj_d[i]=dizi[i];
22.
23.     for(i=0;i<boyut;i++)
24.     {
25.         for(j=0;j<boyut;j++)
26.         {
27. if(dizi[i]>dizi[j])
28. {
29.     x=dizi[i];
30.     dizi[i]=dizi[j];
31.     dizi[j]=x;
32. }
33.         }
34.     }
35.
36.     for(i=0;i<boyut;i++)
37.     {
38.         buy_k[i]=dizi[i];
39.         kuc_b[i]=dizi[boyut-1-i];
40.     }
41.
42. printf("\n\nOrhinal Sira\n");
43. for(i=0;i<boyut;i++)
44. {
45.     printf("%4d",orj_d[i]);
46. }
47.     printf("\n\nKucuktenB \n");
48.
49.     for(i=0;i<boyut;i++)
50.     {
51.         printf("%4d",kuc_b[i]);
52.     }
53.
54.     printf("\n\nBuyuktenK\n");
55. for(i=0;i<boyut;i++)
56. {
57.     printf("%4d",buy_k[i]);
58. }
59.     return 0;
60. }

```

ÇIKTI:

Kac tane sayiyi siralamak istersin(pozitif sayi girin): -5
Kac tane sayiyi siralamak istersin(pozitif sayi girin): 5
1. Sayiyi giriniz: 15
2. Sayiyi giriniz: -7
3. Sayiyi giriniz: 0

```

4. Sayiyi giriniz: 1
5. Sayiyi giriniz: 9
Orjinal Sira
 15 -7  0  1  9
KucuktenB
 -7  0  1  9 15
BuyuktenK
 15  9  1  0 -7

```

3.7. Örnek: Belirlediginiz bir metnin dışardan aynı şekilde girilmesini bekleyiniz doğru girilmez ise aynı işlem doğru girileseye kadar tekrarlınsın.

3_7_ornek.c

```

1. #include <stdio.h>
2. #include <string.h>
3. int main()
4. {
5.     char sifre[]="HaMza";
6.     char girilen[100];
7.     int i=0,n=0;//i kontrol degiskenimiz i 0 dan kucuk oldugu surece whiledan
        cikilamyacak, n dogru karkter sayisiise uzunluk
8.     do{
9.         if(i<0)printf("\nHatali giris.Tekrar ");
10.        printf("\nHaMza\ Gordugunuz metini doggru bir sekilde girin: ");
11.        gets(girilen);n=0;
12.        for(int j=0;girilen[j]!='\0';j++)
13.        {
14.            if(girilen[j]==sifre[j]) n++;//iki dizininde belirtilen indisleri eşit ise n i
                arttırıyoruz
15.        }
16.        if(n==strlen(sifre)) i = 1;else i--;//eger n degeri sifre nin uzunlugu ile aynı
                ise whiledan cikartıyoruz ki dogru girilmil demektir
17.    }while(i<=0);
18.    printf("Tebrikler basarili!");
19.    return 0;
20. }

```

ÇIKTI:

```

"HaMza" Gordugunuz metini doggru bir sekilde girin: Hamza
Hatali giris.Tekrar "HaMza" Gordugunuz metini doggru bir sekilde girin: hamza
Hatali giris.Tekrar "HaMza" Gordugunuz metini doggru bir sekilde girin: haMza
Hatali giris.Tekrar "HaMza" Gordugunuz metini doggru bir sekilde girin: HaMza
Tebrikler basarili!

```

3.8. Örnek: Aşağıdaki kare matrisin kodunu yazınız.

```
0 0 0 1
0 0 1 0
0 1 0 0
1 0 0 0
```

3_8_ornek.c

```
1. //kare matris
2. #include <stdio.h>
3. int main (void)
4. {
5.     int i=0,j=0;
6.     int x = 3;//Kat sayi deger sonradan degisecek
7.     printf("Matrix boyutunu giriniz: ");
8.     scanf("%d",&x);
9.     int a[x][x];//Matrixin kare formati degeri mesela x 3 olsaydi 3 e 3 bir
    kare icine 0 1 yazardi
10.    printf("\n");
11.    printf("\n");
12.    for(i=0;i<x;i++)//Dikey
13.    {
14.        for(j=0;j<x;j++)//Yatay
15.        {
16.            if(i+j==x-1)
17.            {
18.                a[i][j]=1;
19.            }else
20.            {
21.                a[i][j]=0;
22.            }
23.            printf("%d ",a[i][j]);
24.
25.        }
26.        printf("\n");
27.    }
28.    return 0;
29. }
```

ÇIKTI:

Matrix boyutunu giriniz: 4

```
0 0 0 1
0 0 1 0
0 1 0 0
1 0 0 0
```

3.9. Örnek: Disardan alınan metnin terssten yazdirilmesi.

3_9_ornek.c	
<pre>1. #include <stdio.h> 2. #include <string.h> 3. int main(void) 4. { 5. int i=0,j=0,x=0,boyut=0; 6. char dizi[100]; //tamsayıları tutacağımız dizi 7. char orj_d[100]; //dizinin kopyasını alıyoruz 8. 9. printf("metin giriniz: "); 10. gets(orj_d); 11. boyut=strlen(orj_d); 12. for(i=0;i<boyut;i++) 13. { 14. //buy_k[i]=dizi[i]; 15. dizi[i]=orj_d[boyut-1-i]; 16. } 17. printf("\n%s Tersten ",orj_d); 18. for(i=0;i<boyut;i++) 19. { 20. //buy_k[i]=dizi[i]; 21. printf("%c",dizi[i]); 22. } 23. return 0; 24. }</pre>	
ÇIKTI:	
metin giriniz: hamza celik hamza celik Tersten kilec azmah	

3.10. Örnek:

3_10_ornek.c	
1.	
ÇIKTI:	

4. HAFTA

A. GÖSTERİCİLER (pointer) ve GENEL YAPISI

Bilindiği üzere her değişken bellekte belli bir alan kaplar. Bu alanların adresleri vardır ve program çalıştırıldığında CPU tanımlanan değişkene ulaşmak için bu adrese gider. Programcının adreslerle uğraşmasına gerek yoktur; çünkü derleyici bunu yapar. Bazı durumlarda ise bu işlere dalmak kaçınılmazdır. Böyle durumlarda pointerla kullanılır.⁵

1) Değişkenlerin adreslerini gösterme (&):

```
int x = 5;
printf("x degiskeni: %d", x);
```

Bu şekilde ekrana x değişkeninin değerini yani “x degiskeni: 5” bastırmış olduk

```
int x = 5;
printf("x degiskenin adresi: %p", &x);
```

x değişkenini çağırırken önüne & işareti koyunca x’in adresini döndürmüş olduk ve adresin değerini %p ile gösteriyoruz ve ekranda x değişkeninin bellekte tutulu olduğu alanın adresini görürüz “x degiskenin adresi: 0061FF1C”.

2) Göstericiler (*):

Göstericiler (işaretçiler), değişkenleri tutmak yerine onların adreslerini tutarlar veya adreslerindeki değeri işaret eder diyebiliriz.

```
int x = 5;
printf("x degiskenin adresinin içindeki deger: %d", *&x);
```

Öncelikle &x ile x değişkenin adresini aldık ve ardından *&x ile adresini işaret etmiş olduk diyebiliriz ve bu bize x değişkeninin adresindeki değeri döndürmüş oldu ve dönen tam sayı tipinde olduğu için %d ile de ekranda göstermiş olduk yani “x degiskenin adresinin içindeki deger: 5”.

⁵ <http://yapbenzet.kocaeli.edu.tr/cpp-gostericiler-pointerlar/>

3) Göstericilerin Tanımlanması

```
int x = 5;

int *p;
p=&x;

//int *p = &x;

printf("p nin degeri: %d", *p); //Cıktı: p nin degeri: 5
printf("p nin adresi: %p", p); //Cıktı: p nin adresi: 0061FF1C
```

Adres göstermeyi &x ile yapıyorduk ve bu bize adres döndürüyordu, pointerımızı tanımlarken * ile işaret edeceğiz ve adres int türünde dönecek ve tanımlanmış olacağız.

Diğer veritipi tanımlamaları:

```
float f = 7.8;
char c = '!';
float *p;
char *pc;
p=&f;
pc=&c;
//float *p = &f;

printf("p nin degeri: %f", *p); //Cıktı: p nin degeri: 7.8
printf("p nin adresi: %p", p); //Cıktı: p nin adresi: 0061FF10
```

B. Gösterici ve diziler arasındaki bağlantı.⁶

C dilinde her dizi bir pointer her pointer da doğal bir dizidir.

```
char str[80], *p1;
p1 = str;
```

Burada p1, str dizisinin – stringinin – ilk elamanının adresinin degerini alır. Yani string adi, aslında o stringin hafızadaki başlangıç adresini = stringin ilk karakterinin adresini tutmaktadır. str dizisinin 5. elemanına erismek için ise;

str[4] veya *(p1+4)

ifadelerini kullanırız. Her ikisinin de anlamı aynıdır.

⁶ <http://bilgisayarkavramlari.sadievrenseker.com/2007/10/16/pointer-gosterici-2/>

C’de dizi elemanlarına 2 şekilde ulaşılır: pointer kullanımı ile ve indis kullanımı ile. Indis kullanımı geliştirme ve anlama bakımından bir kolaylık sağlasa da, hiç önemli bir konu olduğundan C programcıları genelde dizi erişimini pointer kullanarak yaparlar.

```
int dizi[5]={5,15,20,25,30};
int *p, i,*d;
printf("Dizi adresi %p, dizi[0] adresi %p\n",&dizi, &dizi[0]);

CIKTI: Dizi adresi 0061FF00, dizi[0] adresi 0061FF00
```

Buradaki ornekte de gördüğümüz gibi dizileri pointerlarla kullanırken iki türlü çağırabiliriz çünkü dizi indis 0 ‘ın adresi dizi adresine eşittir.

Ve dizinin önüne Yıldız * pointer koymuyoruz çünkü diziler bir pointer, pointerda bir dizi olduğu için.

4. HAFTA ÖRNEKLER

4.1. Örnek: Pointerların genel yapısıyla ve kullanımı ile alakalı örnekler veriniz.

4_1_ornek.c

```
1. //pointerlar genel
2. #include <stdio.h>
3. int main()
4. {
5.     int x = 5;
6.     //int *p = &x;
7.     int *p;
8.     p = &x;
9.     printf("\nx=5 deiskeni ile yapilanlar:");
10.    printf("\nX degiskeni = %d(%cd -x)",x,'%');
11.    printf("\nx degiskenin adresi: %p(%cp - &x)", &x,'%');
12.    printf("\nx degiskenin adresinin icindeki deger: %d(%cd - *&x)", *&x,'%');
13.    printf("\nx degiskenin adresinin int hali %d(%cd - &x)", &x,'%');
14.
15.    printf("\n\nint *p = &x; deiskeni ile yapilanlar:");
16.    printf("\n\np degeri,p nin isaretledigi adresin icindeki deger(x degiskeni) =
    %d (%cd - *p)",*p,'%');
17.    printf("\np adresi = %p(pointerin adresi) - %p(pointerın isaret ettigi adres)
    (%cp - &p - p)", &p,p,'%');
18.    printf("\np degiskenin adresinin int hali %d(%cd - p)", p,'%');
19.
20.    x = 22;
21.    printf("\n\n\nint *p = &x; deiskeni ile yapilanlar (X degistirildi 22 yapildi:");
22.    printf("\nAdres x: %p\n", &x);
23.    printf("Deger x: %d\n\n", x); // 22
24.
25.    printf("Adres pointer p: %p\n", p);
26.    printf("Pointer p nin ici: %d\n\n", *p); // 22
27.
28.    x = 11;
29.    printf("Adres pointer p: %p\n", p);
30.    printf("Pointer p nin ici: %d\n\n", *p); // 11
31.
32.    *p = 2;
33.    printf("Adres x: %p\n", &x);
34.    printf("Deger x: %d\n\n", x); // 2
35.
36.    return 0;
37. }
```

ÇIKTI:

x=5 deiskeni ile yapılanlar:

X degiskeni = 5(%d -x)

x degiskenin adresi: 0061FF1C(%p - &x)

x degiskenin adresinin icindeki deger: 5(%d - *&x)

x degiskenin adresinin int hali 6422300(%d - &x)

int *p = &x; deiskeni ile yapılanlar:

p degeri,p nin isaretledigi adresin icindeki deger(x degiskeni) = 5 (%d - *p)

p adresi = 0061FF18(pointerin adresi) - 0061FF1C(pointerin isaret ettigi adres) (%p - &p - p)

p degiskenin adresinin int hali 6422300(%d - p)

int *p = &x; deiskeni ile yapılanlar (X degistirildi 22 yapildi):

Adres x: 0061FF1C

Deger x: 22

Adres pointer p: 0061FF1C

Pointer p nin ici: 22

Adres pointer p: 0061FF1C

Pointer p nin ici: 11

Adres x: 0061FF1C

Deger x: 2

4.2. Örnek: Pointerlarla vize final notu alıp ortalamasını hesaplayın (vize0.40 – final0.60)

4_2_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int vize=0,final=0, *pv,*pf;
5.     float *ort;
6.     printf("\nVize notu giriniz : ");
7.     scanf("%d", &vize);
8.     printf("\nFinal notu giriniz : ");
9.     scanf("%d", &final);
10.    pv=&vize;
11.    pf=&final;
12.    printf("Ortalama= %0.2f", ((*pv*0.4)+(*pf*0.6)));
13.    return 0;
14. }
```

ÇIKTI:

Vize notu giriniz : 100
Final notu giriniz : 100
Ortalama= 100.00

4.3. Örnek: Belirlenen diziyi iki farklı pointer yolu ile ekrana yazdırınız.

4_3_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int dizi[5]={5,15,20,25,30};
5.     int*p, i,*d;
6.
7.     d=dizi;
8.     printf("Pointer'a direk dizi(p=dizi) atayarak dizi yi yazdirma:\n");
9.     for(i=0;i<5;i++)
10.    {
11.        printf("%d. elemani %d - %p\n", i,*d,d);
12.        d++;
13.    }
14.    printf("\n\n\n");
15.    printf("Pointer'a dizi indisi(p=&dizi[0]) atayarak dizi yi yazdirma:\n");
16.    p=&dizi[0];
17.    for(i=0;i<5;i++)
18.        printf("%d. elemani %d - %p\n", i,*(p+i),p+i);
19.    return 0;
20. }
```

ÇIKTI:

Pointer'a direk dizi(p=dizi) atayarak dizi yi yazdirma:

0. elemani 5 - 0061FF00
1. elemani 15 - 0061FF04
2. elemani 20 - 0061FF08
3. elemani 25 - 0061FF0C
4. elemani 30 - 0061FF10

Pointer'a dizi indisi(p=&dizi[0]) atayarak dizi yi yazdirma:

0. elemani 5 - 0061FF00
1. elemani 15 - 0061FF04
2. elemani 20 - 0061FF08
3. elemani 25 - 0061FF0C
4. elemani 30 - 0061FF10

4.4. Örnek: Belirli diziyi pointerla ile tersten yazdırınız.

4_4_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. int main()
3. {
4.     int dizi[5]={5,15,20,25,30};
5.     int*p, i,*d;
6.
7.     printf("\n\n\n");
8.     printf("duz:\n");
9.     p=&dizi[0];
10.    for(i=0;i<5;i++)
11.        printf("%d. elemani %d - %p\n", i,*(p+i),p+i);
12.
13.    printf("\n\ntersten:\n");
14.    d=dizi+4;
15.
16.    for(i=0;i<5;i++)
17.    {
18.        printf("%d. elemani %d - %p\n", 4-i,*(d-i),(d-i));
19.    }
20.
21.    return 0;
22. }
```

ÇIKTI:

duz:

```
0. elemani 5 - 0061FF00
1. elemani 15 - 0061FF04
2. elemani 20 - 0061FF08
3. elemani 25 - 0061FF0C
4. elemani 30 - 0061FF10
```

tersten:

```
4. elemani 30 - 0061FF10
3. elemani 25 - 0061FF0C
2. elemani 20 - 0061FF08
1. elemani 15 - 0061FF04
0. elemani 5 - 0061FF00
```

5. HAFTA

A. FONKSİYONLAR

Fonksiyonlar bizi, kodlarımızda tekrar eden yinelenen kodları tekrar tekrar aynı kodları kopyala yapıştır yapmaktan kurtarıyor. Fonksiyonlara bir kere yazdığımız kodu her seferinde uzun uzun uza o kodu yazmaya uğrasmadan sadece tek satırla fonksiyonu çağırarak istediğimiz yerden ulaşabiliriz. Fonksiyon oluşturduğumuzda dikkat etmemiz gerekenle eğer fonksiyon geir dönüş yapacak ise mutlaka return ile dönüş yaptırılmalı. İki fonksiyonun ismi aynı olamaz.

C’de iki tür fonksiyon vardır iteratif fonksiyon yinelemeli ve recursive özyinelemeli. Recursive fonksiyon kendisini çağırarak fonksiyondur.

B. FONKSİYON TANIMLAMA

Fonksiyon tanımlarken iki şekilde tanımlayabiliriz birisi main fonksiyonunun üstünde fonksiyonu tanımlarız. İçeriğini ise main fonksiyonunun altında:

```
5_1_ornek.c
#include <stdio.h>

int toplama(int,int); //fonksiyonumuzu main'nin ustunde tanımladik

int main()
{
    int a,b,sonuc;
    printf("Birinci sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&a);
    printf("Ikinci sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&b);

    sonuc = toplama(a,b); //bu sekilde ise fonksiyonumuzu kullandik
    printf("Sonuc %d",sonuc);
    return 0;
}

int toplama(int x,int y) //main'nin altinda içini girdik
{
    return x+y;
}
```

Veya direk main fonksiyonunun üstünde oluşturabilirdik.

```
5_1_ornek.c
#include <stdio.h>

int toplama(int x, int y) //hem fonksiyonu hem icerigini tek yerde tanımladik
{
    return x + y;
}

int main()
{
    int a,b,sonuc;
    printf("Birinci sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&a);
    printf("Ikinci sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&b);

    sonuc = toplama(a,b); //bu sekilde ise fonksiyonumuzu kullandik
    printf("Sonuc %d",sonuc);
    return 0;
}
```

Bu yukardaki örnekte olduğu gibi return bize geri değer (x+y)'yi döndürür. Ve main fonksiyonumuzdaki sonuc değişkenine atıyor dönen değeri.

Pointer ve fonksiyon:

```
5_1_ornek.c
#include <stdio.h>

void kareal(int *sayi)
{
    *sayi=(*sayi) * (*sayi);
}

void kareal2(int sayi)
{
    sayi = sayi*sayi;
}

int main()
{
    int s,s1;
    printf("Sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&s);

    kareal(&s);
    printf("Girilen sayinin karesi: %d",s);

    printf("Sayiyi giriniz: ");
    scanf("%d",&s1);

    kareal2(s1);
    printf("Girilen sayinin karesi: %d",s1);
    return 0;
}
```

Bu örnekte ise fonksiyonda pointer kullanımı görülmekte. Biz kareal fonksiyonumuza adres gönderdiğimizde fonksiyonda onun gösterdiği adresindeki değeri çarpıyor. Ve hali ile return yapmadan main fonksiyonumuzdaki değişken değişiyor. Ama pointer kullanmadan yaparsak kareal2 fonksiyonunda görüldüğü gibi sadece fonksiyonun içindeki değeri çarpıyor ve haliyle main fonksiyonumuzdaki değer değişmiyor.

5. HAFTA ÖRNEKLER

5.1. Örnek: Yinelemeli fonksiyonların yapısıyla ilgili örnek veriniz. Fonksiyonda pointer değeri değiştirince işaret ettiği adresteki değerin değerini gözlemleyiniz.

3_1_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2.
3. int goster(int *x)
4. {
5.     *x+=10;
6.     return *x;
7. }
8.
9. int topla(int x,int y) //hem fonksiyonu hem icerigini tek yerde tanimladik
10. {
11.     return x+y;
12. }
13.
14. int main()
15. {
16.     int a,b,sonuc,*ptr;
17.
18.     printf("Toplama Fonksiyonu Birinci sayiyi giriniz: ");
19.     scanf("%d",&a);
20.     printf("Toplama Fonksiyonu Ikinci sayiyi giriniz: ");
21.     scanf("%d",&b);
22.
23.     sonuc = topla(a,b); //bu sekilde ise fonksiyonumuzu kullandik
24.     printf("\nSonuc %d",sonuc);
25.
26.     printf("\nSayiyi giriniz: ");
27.     scanf("%d",&a);
28.     ptr=&a;
29.     printf("\nDegismeden *ptr nin degeri %d",*ptr);
30.     printf("\nDegismeden a nin degeri %d",a);
31.
32.     printf("\nPointerin degerini degistirdikten sonra *ptr nin degeri
    %d",goster(ptr));
33.     printf("\nPointerin degerini degistirdikten sonra a nin degeri %d",a);
34.     return 0;
35. }
```

ÇIKTI:

Toplama Fonksiyonu Birinci sayiyi giriniz: 28
Toplama Fonksiyonu Ikinci sayiyi giriniz: 14

Sonuc 42
Sayiyi giriniz: 9

Degismeden *ptr nin degeri 9
Degismeden a nin degeri 9
Pointerin degerini degistirdikten sonra *ptr nin degeri 19
Pointerin degerini degistirdikten sonra a nin degeri 19

5.2. Örnek: Pointer ve fonksiyon ile basit bir kare alma örneği.

3_2_ornek.c

```
1. //pointer ve fonksiyon
2. #include <stdio.h>
3.
4. void kareal(int *sayi)
5. {
6.     *sayi=(*sayi) * (*sayi);
7. }
8.
9. void kareal2(int sayi)
10. {
11.     sayi = sayi*sayi;
12. }
13.
14. int main()
15. {
16.     int s,s1;
17.     printf("Sayiyi giriniz: ");
18.     scanf("%d",&s);
19.
20.     kareal(&s);
21.     printf("Pointer sayesinde girilen sayinin karesi: %d",s);
22.
23.     printf("\nSayiyi giriniz: ");
24.     scanf("%d",&s1);
25.
26.     kareal2(s1);
27.     printf("Pointer kullanmadan girilen sayinin karesi: %d",s1);
28.
29.     return 0;
30. }
```

ÇIKTI:

Sayiyi giriniz: 4
Pointer sayesinde girilen sayinin karesi: 16
Sayiyi giriniz: 4
Pointer kullanmadan girilen sayinin karesi: 4

5.3. Örnek: Fonksiyon kullanarak bir program menuyu yapimi.

5_3_ornek.c

```
1. //fonksiyonlar program menuyu basitirme
2. #include <stdio.h>
3.
4. void aciklama()
5. {
6.     printf("*****\n");
7.     printf("***** FONKSIYONLAR ILE MENU YAPIMI *****\n");
8.     printf("*****\n");
9.     printf("*****");
10.    printf("\n*** ACIKLAMA ***\n");
11.    printf("\n [ 0 ] Cikis");
12.    printf("\n [ 1 ] Bilgi");
13. }
14.
15. int main()
16. {
17.    aciklama();
18.    return 0;
19. }
```

ÇIKTI:

```
*****
***** FONKSIYONLAR ILE MENU YAPIMI *****
*****
*****
*** ACIKLAMA ***
[ 0 ] Cikis
[ 1 ] Bilgi
```

5.4. Örnek: Fonksiyon yazarak us alma işlemi yaptırınız.

5_4_ornek.c
<pre>1. //fonksiyon ile us alma 2. #include <stdio.h> 3. 4. float usAlma(float x, float y) 5. { 6. int i=0; float carpim=1; 7. if(y!=(int)y) printf("\nussunu tam sayi girmeliydimiz. us %f yuvarlanmistir: %d\n",y,(int)y); 8. for(i=0;i<(int)y;i++) carpim *=x; 9. 10. return carpim; 11. } 12. 13. int main() 14. { 15. float t,u; 16. printf("Taban: "); 17. scanf("%f",&t); 18. printf("Us: "); 19. scanf("%f",&u); 20. printf("\nSonuc: %.2f",usAlma(t,u)); 21. return 0; 22. }</pre>
ÇIKTI:
<pre>Taban: 2 Us: 5 Sonuc: 32.00</pre>

5.5. Örnek: Fonksiyon kullanarak menu, us alma, toplama, çarpma, bolme, cikarma,faktoriyel iceren fonksiyonları oluşturunup işlemlerini yaptırınız.

5_5_ornek.c
<pre>1. #include <stdio.h> 2. 3. void aciklama() 4. { 5. printf("\n\n***** *****\n***** Hesap Makinesi *****\n***** *****");</pre>

```

6.  printf("\n[0] Cikis\n[1] Toplama\n[2] Cikarma\n[3] Carpma\n[4] Bolme\n[5]
    Us Alma\n[6] Faktoriyel\n[7] Menu");
7.  }
8.  void topla(float x, float y)
9.  {
10. if (x == (int)x & y == (int)y)
11.   printf("%d + %d Sonuc: %d", (int)y, (int)x, (int)y + (int)x);
12. else
13.   printf("%f + %f Sonuc: %.2f", y, x, y+x);
14. }
15. void cikar(float x, float y)
16. {
17. if (x == (int)x & y == (int)y)
18.   printf("%d - %d Sonuc: %d", (int)y, (int)x, (int)y - (int)x);
19. else
20.   printf("%f - %f Sonuc: %.2f", y, x, y-x);
21. }
22. void carp(float x, float y)
23. {
24.   printf("(%f) * (%f) Sonuc: %.2f", y, x, y*x);
25. }
26. void bol(float x, float y)
27. {
28.   printf("(%f) / (%f) Sonuc: %.2f", y, x, y/x);
29. }
30. float faktoriyel(float x)
31. {
32.     if(x==0) return 1;
33.     return x*faktoriyel(x-1);
34. }
35. void usAlma(float y, float x)
36. {
37.     int i=0; float carpim=1;
38.     if(y!=(int)y) printf("\nussunu tam sayi girmeliydiniz. us %f
        yuvarlanmistir: %d\n", y, (int)y);
39.     for(i=0; i<(int)y; i++) carpim *=x;
40.   printf("(%f) ^ (%f) Sonuc: %.2f", x, y, carpim);
41.
42. }
43. int secim()
44. {
45.   int sec=-1;
46.   do{
47.     printf("\nSeciminiz: ");
48.     scanf("%d",&sec);
49.   }while(sec<0 || sec>7);

```

```

50. return sec;
51. }
52. float sayiAl(int n)
53. {
54.     float s;
55.     printf("\n%d. Sayiyi giriniz: ",n);
56.     scanf("%f",&s);
57.     return s;
58. }
59. int main()
60. {
61.     aciklama();
62.     int cikis=0;
63.     float faktor=0;
64.     while(cikis==0)
65.     {
66.         switch(secim())
67.         {
68.             case 0: cikis = 1; break;
69.             case 1: topla(sayiAl(2),sayiAl(1));break;
70.             case 2: cikar(sayiAl(2),sayiAl(1));break;
71.             case 3: carp(sayiAl(2),sayiAl(1));break;
72.             case 4: bol(sayiAl(2),sayiAl(1));break;
73.             case 5: usAlma(sayiAl(2),sayiAl(1));break;
74.             case 6:
75.                 while(faktor<1)
76.                 {
77.                     printf("\nFaktoriyel icin 1 den buyuk sayi giriniz: ");
78.                     scanf("%f",&faktor);
79.                 }
80.                 printf("\n%f! = %f",faktor,faktoriyel(faktor));
81.                 faktor=0;
82.                 break;
83.             case 7: aciklama(); secim(); break;
84.             default: break;
85.         }
86.     }
87.     return 0;
88. }

```

ÇIKTI:

```

*****
*****      Hesap Makinesi      *****
*****
[0] Cikis
[1] Toplama
[2] Cikarma

```

[3] Carpma
[4] Bolme
[5] Us Alma
[6] Faktoriyel
[7] Menu
Seciminiz: 4

1. Sayiyi giriniz: 5

2. Sayiyi giriniz: 2
(5.000000) / (2.000000) Sonuc: 2.50
Seciminiz: 5

1. Sayiyi giriniz: 2

2. Sayiyi giriniz: 5
(2.000000) ^ (5.000000) Sonuc: 32.00
Seciminiz: 6

Faktoriyel icin 1 den buyuk sayi giriniz: 4

4.000000! = 24.000000
Seciminiz: 0

5.6. Örnek: Bir dizideki elemanların toplamını ve büyükten kucuge kucukten buyuge siralayan ve diziyi ters ve duz fonksiyonları yazın.

5_6_ornek.c

```
1. //fnksiyonlar
2. #include <stdio.h>
3. void sirala(int *dizi,int n)
4. {
5.     int i,j, temp;
6.     for(i=1;i<n;i++)
7.     {
8.         for (j=0;j<10 - 1;j++)
9.         {
10.            if (*(dizi+j)>*(dizi+j+1))
11.            {
12.                temp=*(dizi+j);
13.                *(dizi+j)=*(dizi+1+j);
```

```

14.     *(dizi+j+1)=temp;
15.     }
16.     }
17.     }
18.     }
19. void yazdir(int *dizi,int n,int secim)
20. {
21.     if(secim==1)
22.     {
23.         printf("\n Duz:");
24.         for(int i=0;i<n;i++)
25.             printf("\n%d. = %d",i,*(dizi+i));
26.     }else
27.     {
28.         printf("\n Ters:");
29.         for(int i=n-1;i>=0;i--)
30.             printf("\n%d. = %d",i,*(dizi+i));
31.
32.     }
33. int toplam(int *dizi,int n)
34. {
35.     int toplam=0;
36.     for(int i=0;i<n;i++)
37.         toplam+=*(dizi+i);
38.     return toplam;
39. }
40. int main()
41. {
42.     int dizilar[5]={4,7,2,10,5};
43.     yazdir(&dizilar[0], 5,1);
44.     yazdir(&dizilar[0], 5,0);
45.     printf("\nToplam %d",toplam(&dizilar[0], 5));
46.     sirala(&dizilar[0], 5);printf("\nSiralandi.");
47.     yazdir(&dizilar[0], 5,1);
48.     yazdir(&dizilar[0], 5,0);
49.     printf("\nToplam %d",toplam(&dizilar[0], 5));
50.     return 0;
51. }

```

ÇIKTI:

Duz:

0. = 4

1. = 7

2. = 2

3. = 10

4. = 5

Ters:

```
4. = 5
3. = 10
2. = 2
1. = 7
0. = 4
Toplam 28
Siralandi.
Duz:
0. = 2
1. = 4
2. = 5
3. = 7
4. = 10
Ters:
4. = 10
3. = 7
2. = 5
1. = 4
0. = 2
Toplam 28
```

5.7. Örnek: Pointer ve fonksiyon kullanarak iki degerin degerlerinin takasını yapan fonksiyonlarını yazınız.

5_7_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2.
3. void takas(int *x,int *y)
4. {
5.     int gecici;
6.     gecici = *x;
7.     *x=*y;
8.     *y=gecici;
9. }
10.
11. int main()
12. {
13.     int x,y;
14.     printf("X degerini girin: ");
15.     scanf("%d",&x);
16.
```



```

17. printf("Y degerini girin: ");
18. scanf("%d",&y);
19.
20. printf("\nX degeriniz: %d Y degeriniz: %d",x,y);
21.
22. takas(&x,&y);
23. printf("\n\nTakas Yapildi\n\nX degeriniz: %d Y degeriniz: %d",x,y);
24. return 0;
25. }

```

ÇIKTI:

```

X degerini girin: 10
Y degerini girin: 20

X degeriniz: 10 Y degeriniz: 20

Takas Yapildi

X degeriniz: 20 Y degeriniz: 10

```

5.8. Örnek:

3_2_ornek.c

```

52.

```

ÇIKTI:

5.9. Örnek:

3_3_ornek.c

```

26.

```

ÇIKTI:

5.10. Örnek:

3_2_ornek.c

53.
ÇIKTI:

5.11. Örnek:

3_3_ornek.c
27.
ÇIKTI:

6. HAFTA

A. DİNAMİK BELLEK KULLANIMI ve YÖNETİMİNİN KAVRANMASI

C de diziler oluşturduğumuzda dizilerimizin boyutunu başta belirtiyorduk ve program belirtilen alanı program sonlanıncaya kadar saklı tutup değiştirilmesine izin vermiyordu bu tür dizilere statik dizi deniyor. Statik diziler program çalışırken değiştirilemez.

Ancak bazen program çalışırken dizimizin boyutunu artırmamız veya azaltmamız gerekebiliyor, işte bu tür dizilere de dinamik dizi deniyor. Dinamik diziler program çalışırken dizi boyutlarını değiştirebilmemizi sağlıyor.

Alan-hafıza yönetiminin de çok küçük alanlara bile ihtiyaç duyulduğundan dinamik bellek yönetimi ile duruma göre alan ihtiyacına göre alan düşürülür veya artırılır. Eğer alan ayrılmazsa **NULL** döndürür. Bu yüzden dinamik bellek yönetimi çok önemlidir.

C' de dinamik bellek yönetimini kolaylaştırmak için C tarafından **<stdlib.h>** altında tanımlanan 4 kütüphane fonksiyonu vardır . Bunlar:

B. DİNAMİK BELLEK FONKSİYONLARI

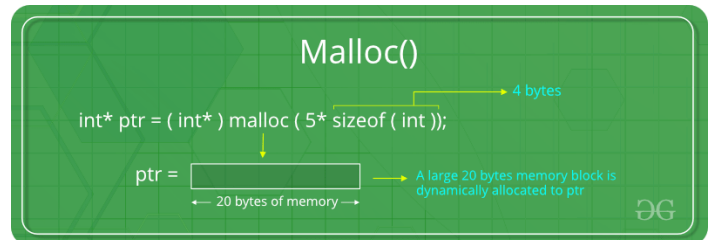
1) **malloc()**: Bellekte alan ayırma.

Bu fonksiyon bellekten bizim belirlediğimiz miktarda bir alanın ayrılmasını sağlar ve bu alanı başlangıç adresini tutan bir pointer döndürür. Biz bu bellek alanını free fonksiyonu ile boşaltmadığımız sürece işletim sistemi bu bellek alanına dokunmaz.

```
int *ptr;  
ptr = (int *) malloc (100 * sizeof (int));
```

Burada ptr isminde bir pointer oluşturduk ve sonrasında, ptr ile dizi oluşturduk yani (int *) ile integer türünde bir dizi olacağını belirttik

malloc ile alan ayırımı olacağını belirttik (100 * sizeof (int)) ile burada ise 100 elemanlı bir dizi integer bir dizi olacağını söyledik nasıl mı? 100 tane * integerın alan dakapladığı boyut yapmış olduk buda bize 100 tane integer ın kaplayacağı alan 400

ü verdi. Ve sonuçta 100 indisli bir dizi oluşturmuş olduk. Birde diğer türlerde oluşturalım:

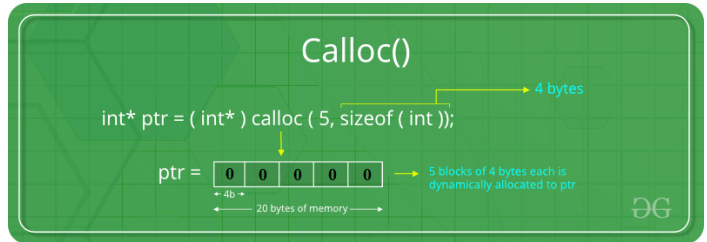
```
char *karakter; float *ptr;
karakter = (char*) malloc(100 * sizeof(char));
ptr = (float*) malloc(100 * sizeof(float));
```

2) calloc(): Bellekte alan ayırma ve bitlere 0 atama.

Calloc fonksiyonu malloc ta olduğu gibi alan ayırır ama malloc tan farklı olarak ayırdığı alanın indislerine(bitlerine/elemanlarına) 0 ı atar.

```
int *ptr;
ptr = (int *) calloc (100, sizeof (int));
```

Burada aynı malloc ta olduğu gibi dinamik dizimizi oluşturduk ama aynı zamanda bitlere 0 yazdı, malloc ise boştu(random). Malloc performans açısından calloc daha hızlıdır.

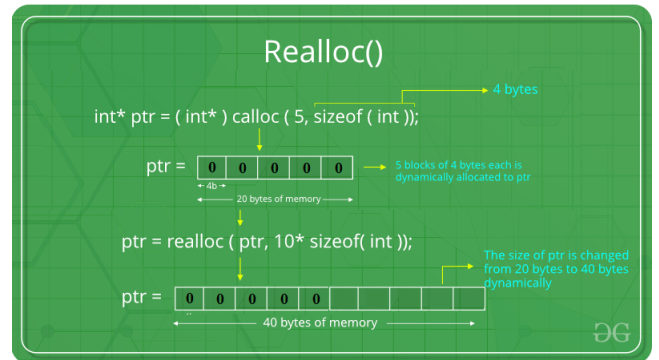

3) realloc(): Daha önce ayrılan belleğin boyutunu değiştirme.

Realloc ile daha önceden malloc veya calloc ile ayırdığımız alan yetersiz veya fazla ise sonradan bu alanın boyutunu yeniden boyutlandırmaya yarayan bir fonksiyondur.

```
int *ptr;
ptr = (int *) calloc (5, sizeof (int));
ptr = realloc(ptr, 10* sizeof(int));
```

Bu kod ile daha önceden 5 elemanlı ve elemanlarında 0 bulunan dizinin boyutunu 10 elemanlıya çıkardık. Ve bu yapılırken indislerde girili değerler değişmemiştir.


```
int *ptr;
ptr = (int *) calloc (15, sizeof (int));
ptr = realloc(ptr, 5* sizeof(int));
```

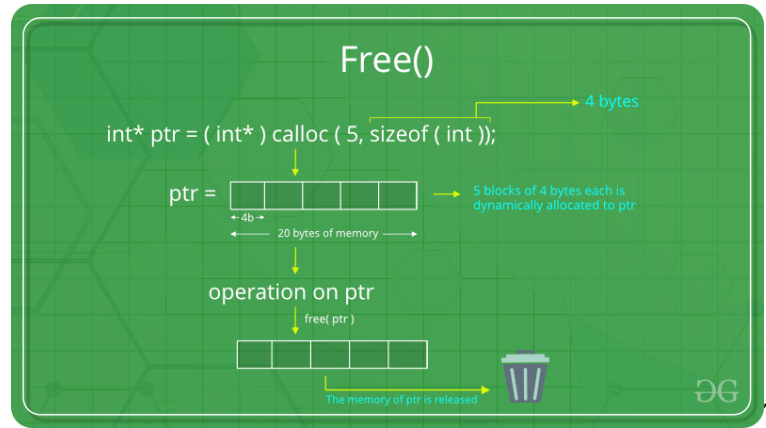
Bu kod ile de 15 elemanlı oluşturulmuş dizinin son 10 elemanı yok olmuştur yani yeni dizi 5elemanlı olarak yendien boyutlandı ve haliyle sonraki elemanlar kaybolmuştur.

4) **free()**: Daha önce ayrılan bellek alanını boşaltma.

Malloc veya calloc ile oluşturduğumuz alan bellekten kendisi silinmez bellekte hep kalırlar. C de buna karşı free() fonksiyonu ile malloc veya calloc ile ayrılan alanı temizler.

```
int *ptr;  
ptr = (int *) malloc (5 * sizeof (int));  
free(ptr);
```

Burada malloc ile bellekte alan açtık ve daha sonra bellekte kalmasını diye tasarruf etmek için geri bellekten temizledik. Malloc veya calloc ile oluşturduğumuz alanları mutlaka free() ile temizlemeliyiz yoksa ramimizde boşu boşuna alan işgal edilir.

C. ARASINDAKİ FARK - (int *)malloc(20) - (int *)malloc(sizeof(int)*5)

- Bunu anlamak için öncelikle **sizeof** ne işe yarar onu bi düşünelim, `sizeof(veriTürü)` komutu içine girdiğimiz veri türünün bizim sistemimizde kaç baytlık alan kapladığını bize söyler. Bu alan 32 bit sistemden 64 bit sistemlere göre farklılık gösterir.
- Malloc ise dinamik bellek yönetimi yapabilmemizi sağlar. Ve içine girdiğimiz `malloc((veri tür'ün sistemde kapladığı alan)*istenilenEleman sayısı)` kadar bize bellekte yer açar.

⁷ Bu konuya ait görselleri adresinden aldım: <https://www.geeksforgeeks.org/dynamic-memory-allocation-in-c-using-malloc-calloc-free-and-realloc/>

Benim sistemimde intger 4 baytlık bir alan kaplamaktadır. Bu alan sistemden sisteme değişir. Şimdi benim sistemime göre yaptığımızı varsayalım:

Diyelim biz integer tipinde 5 elemanlık bir alan oluşturmak istiyoruz. İki yöntemi de deniyelim.

`(int *)malloc(sizeof(int)*5)` > yaparsak bana, benim sistemimde integer türünün kaç bayt ta tutulduğunu öğrenip 5 ile çarpıp çıkan sonuc kadar alan oluşturur. Bu da $5*4$ den 20 ye eşittir. Ben bu hesaplama yerine direk sonucu içine yazarsam ne olur?

`(int *)malloc(20)`

Ben bu şekilde içine sonucu yazarsam bu alan yönetimini sadece kendi sistemime göre dizayn etmiş olurum. Çünkü farklı sistemlerde integer 4 baytlık yer kaplamayabilir. Ya 4 ten büyük ya da 4ten küçük olabilir e bu durumda istediğim kadar alanı ayıramamış olurum ve dinamik bellek yönetimini gerçekleştiremem.

6. HAFTA ÖRNEKLER

6.1. Örnek: malloc(), calloc(), realloc(), free() ile ilgili genel örnek.

Bu örnek bu konu ile ilgili en genel örnek o yüzden daha fazla örnek koymayacağım.

Bu örneğin içinde;

- malloc ve calloc ve realloc ile dinamik dizi oluşturma.
- Oluşturulan dizinin alan yönetimini sağlama fazla alanı silme veya az alanın otomatik düzeltilmesi.
- Ve oluşturulan dinamik dizinin boyutunu değiştirip dizi değerlerini kaybetmeden yeni alana yeni değerler girilmesi
- Oluşturulan diziyi pointerlar ile tersten yazdırma
- Vb...

Örnek Ekran Çıktısı: 6_1_ornek.c

```
Hangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:
[1] malloc
[2] calloc
Seciminiz: 1
Dizinizin tipi nasil olsun:
[1] integer
[2] char
[3] float
Seciminiz(1-3): 2

Boyutu(eleman sayisi) ne kadar olsun: 5

Metin mi girmek istersiniz Yoksa tek tek karakter mi girmek istersiniz? [1]Karakter [2]Metin
Seciminiz: 2
char tipinde dizinizin metnini giriniz: hamzacecik

Diziniz olusturulmustur nasil görüntulemek istersiniz:
[1] Duz
[2] Ters
Seciminiz: 2

Ters:
4. > a
3. > z
2. > m
1. > a
0. > h
Goruldugu uzere diziniz de alan sorunu olusmus!
Dizinizdeki dolu alan: 10 toplam alan: 5, fazlalik alanlari otomatik silinsin, yetersiz alanlar ise acilsin mi? [1]Evet [2]Hayir
Seciminiz: 1

Alan Ayarlandi. Yeni hali:
0. > h
1. > a
2. > m
3. > z
4. > a
5. >
6. > 
7. >
8. > i
9. > s

Dizinizin boyutunu degistirmek ister misin? [1] Evet [2]Hayir
Seciminiz: 1
Yeni alan boyutunu(indis/eleman sayisi) giriniz: 3

Yeni Alan Ayarlandi. Yeni hali:
0. > h
1. > a
2. > m
```

“KOD TAMAMEN BANA AİTTİR HİÇ BİR TARAFI HAZIR veya KOPYALA YAPIŞTIR DEĞİLDİR”

6_1_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. #include <stdlib.h>
3.
4.
5. int main()
6. {
7.     int i,x,*ptrTam,n=0,nYeni=0,secim,secimDizi,secimTuru=0;
8.     char *ptrChr,bosluk;
9.     float *ptrFl;
10.
11.     //malloc veya calloc hangisi olusturacagimzia karar veriyoruz
12.     do
13.     {
14.         printf("\nHangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:\n[1] malloc\n[2]
            calloc\nSeciminiz: ");
15.         scanf("%d",&secimTuru);
16.     }while(secimTuru!=1 && secimTuru !=2);
17.
18.
19.
20.     printf("Dizinizin tipi nasil olsun:");
21.     //olusturacagimiz dinamik diziye sectiriyoruz
22.     do
23.     {
24.         printf("\n[1] integer\n[2] char\n[3] float\nSeciminiz(1-3): ");
25.         scanf("%d",&secimDizi);
26.     }while(secimDizi<1 && secimDizi >3);
27.     //dinamik dizinin boyutunu
28.     while(n<1)
29.     {
30.         printf("\nBoyutu(eleman sayisi) ne kadar olsun: ");
31.         scanf("%d",&n);
32.     }
33.     //secilen dinamik dizi turune gore dizi olusturacagiz
34.     switch (secimDizi)
35.     {
36.         case 1://integer bir dinamik dizi olsutuyuyoruz ve kullaniciya duz veya tersten
            ekrana bastirabiliyor
37.
38.         if(secimTuru==1)//malloc veya calloc tipinde istenmisse ona gore dizilerimizide
            olusturcagiz
39.         {
40.             ptrTam = (int *) malloc (n * sizeof(int));//dinaik dizimizi aldigimiz degerlere gore
                olusturduk.
```



```

41. }else
42. {
43.     ptrTam = (int *) calloc (n, sizeof(int)); //dinaik dizimizi aldığımız degerlere gore
        olusturduk.
44. }
45.
46.
47.
48.     if(ptrTam!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini doldurmaya
        basliyoruz
49.     {
50.         for(i=0;i<n;i++)
51.         {
52.             printf("Integer tipinde dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
53.             scanf("%d",&ptrTam[i]);
54.             //ptrTam++;
55.         }
56.         //diziyi doldurduktan sonra ekrana bastirma seklini alip ona gore dizi ekrana
        basiliyor
57.         printf("\nDiziniz olusturulmustur nasil görüntülemek istersiniz:\n[1] Duz\n[2]
        Ters\nSeciminiz: ");
58.         scanf("%d",&secim);
59.         //diziyi secime gore ekrana bastirma
60.         switch (secim)
61.         {
62.             default:
63.                 printf("\nYanlis secim o halde:");
64.             case 1:
65.                 printf("\nDuz:");
66.                 for(i=0;i<n;i++)
67.                 {
68.                     printf("\n%d. > %d",i,*(ptrTam+i));
69.                 }
70.                 break;
71.             case 2:
72.                 printf("\nTers:");
73.                 for(i=n-1;i>=0;i--)
74.                 {
75.                     printf("\n%d. > %d",i,*(ptrTam+i));
76.                 }
77.                 break;
78.         }
79.
80.
81.
82.     }else
83.     {
84.         printf("\nBellekte o kadar alan ayrilamadi!");

```

```

85.     }
86.     break;
87.     case 2://boyutunu almistik, simdi ise char dizisi olusturcagiz
88.         if(secimTuru==1)//malloc veya calloc tipinde istenmisse ona gore dizilerimizide
            olusturcagiz
89.         {
90.             ptrChr = (char *) malloc (n * sizeof(char));//dinaik dizimizi aldigimiz degerlere
                gore olusturduk.
91.         }else
92.         {
93.             ptrChr = (char *) calloc (n, sizeof(char));//dinaik dizimizi aldigimiz degerlere
                gore olusturduk.
94.         }
95.
96.
97.         if(ptrChr!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini doldurmaya
            basliyoruz
98.         {
99.
100.             printf("\nMetin mi girmek istersiniz Yoksa tek tek karakter mi girmek
                istesiniz? [1]Karakter [2]Metin\nSeciminiz: ");
101.             scanf("%d",&secim);
102.             scanf("%c",&bosluk);//char oldugu icin ustte bir deger alinca enter
                basinca bir sonraki scanf e enteri(bosluk degerini) basiyor o yuzden enteri boslugu
                oylesine bir char a aldiriyorum her seferinde
103.             if(secim!=2)//tek tek karakter girisi secildiigi icin ona gore alicaz
104.             {
105.                 for(i=0;i<n;i++)
106.                 {
107.                     printf("char tipinde dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
108.                     scanf("%c",ptrChr+i);
109.                     scanf("%c",&bosluk);//char oldugu icin ustte bir deger alinca enter
                        basinca bir sonraki scanf e enteri(bosluk degerini) basiyor o yuzden enteri boslugu
                        oylesine bir char a aldiriyorum her seferinde
110.                     //ptrTam++;
111.                 }
112.             }else if(secim==2)
113.             {
114.                 printf("char tipinde dizinizin metninin giriniz: ",i);
115.                 gets(ptrChr);
116.             }
117.
118.             //dizi doldurduktan sonra ekrana bastirma seklini alip ona gore dizi
                ekrana basiliyor
119.             printf("\nDiziniz olusturulmustur nasil goruntulemek istersiniz:\n[1]
                Duz\n[2] Ters\nSeciminiz: ");
120.             scanf("%d",&secim);
121.             //diziye secime gore ekrana bastirma

```

```

122.         switch (secim)
123.         {
124.             default:
125.                 printf("\nYanlis secim o halde:");
126.             case 1:
127.                 printf("\nDuz:");
128.                 for(i=0;i<n;i++)
129.                 {
130.                     printf("\n%d. > %c",i,*(ptrChr+i));
131.                 }
132.                 break;
133.             case 2:
134.                 printf("\nTers:");
135.                 for(i=n-1;i>=0;i--)
136.                 {
137.                     printf("\n%d. > %c",i,*(ptrChr+i));
138.                 }
139.                 break;
140.         }
141.         //simdi ise kullanicidan girilen alanin boyutu ile beasta diziye atadigi
        boyutu kontrol edecegiz ve alan fazla veya az ona gore islem yaptircam
142.         for(i=0;*(ptrChr+i)!='\0';i++);//kullanicinin doldurdugualani i ile tespit
        ediyorum
143.         if(n!=i)//basta dizi icin olsutrudugu alan eger doldurgu alan ile ayni
        degil ise ralloc ile otomatik duzeltipi duzeltmek istemedigini soruyorum
144.         {
145.             printf("\nGoruldugu uzere diziniz de alan sorunu olusmus!");
146.             printf("\nDizinizdeki dolu alan: %d toplam alan: %d, fazlalik alanlari
        otomatik silinsin, yetersiz alanlar ise acilsin mi? [1]Evet [2]Hayir\nSeciminiz: ",i,n);
147.             scanf("%d",&secim);
148.             if(secim==1)
149.             {
150.                 n=i;
151.                 ptrChr=realloc(ptrChr,n*sizeof(char));
152.                 if(ptrChr!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini
        doldurmaya basliyoruz
153.                 {
154.                     printf("\nAlan Ayarlandi. Yeni hali:");
155.                     for(i=0;i<n;i++)
156.                     {
157.                         printf("\n%d. > %c",i,*(ptrChr+i));
158.                     }
159.                 }else{printf("\nBellek hafizasi yetrsiz geldi!");}
160.             }else{printf("\nAnlasildi islemler bitmistir...");}
161.             }
162.         }
163.     }else
164.     {

```

```

165.         printf("\nBellekte o kadar alan ayrilamadi!");
166.     }
167.     break;
168.
169.
170.     case 3://float bir dinamik dizi olsutuyuyoruz ve kullaniciya duz veya tersten
        ekrana bastirabiliyor
171.         if(secimTuru==1)//malloc veya calloc tipinde istenmisse ona gore
            dizilerimizde olsuturcagiz
172.         {
173.             ptrFl = (float *) malloc (n * sizeof(float));//dinaik dizimizi aldigimiz
                degerlere gore olusturduk.
174.         }else
175.         {
176.             ptrFl = (float *) calloc (n, sizeof(float));//dinaik dizimizi aldigimiz
                degerlere gore olusturduk.
177.         }
178.
179.
180.         if(ptrFl!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini
            doldurmaya basliyoruz
181.         {
182.             for(i=0;i<n;i++)
183.             {
184.                 printf("Float tipinde dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
185.                 scanf("%f",ptrFl+i);
186.
187.             }
188.             //diziye doldurduktan sonra ekrana bastirma seklini alip ona gore dizi
                ekrana basiliyor
189.             printf("\nDiziniz olusturulmustur nasil görüntülemek istersiniz:\n[1]
                Duz\n[2] Ters\nSeciminiz: ");
190.             scanf("%d",&secim);
191.             //diziye secime gore ekrana bastirma
192.             switch (secim)
193.             {
194.                 default:
195.                     printf("\nYanlis secim o halde:");
196.                 case 1:
197.                     printf("\nDuz:");
198.                     for(i=0;i<n;i++)
199.                     {
200.                         printf("\n%d. > %0.2f",i,*(ptrFl+i));
201.                     }
202.                     break;
203.                 case 2:
204.                     printf("\nTers:");
205.                     for(i=n-1;i>=0;i--)

```

```

206.         {
207.             printf("\n%d. > %0.2f",i,*(ptrFl+i));
208.         }
209.         break;
210.     }
211.
212.
213.
214.     }else
215.     {
216.         printf("\nBellekte o kadar alan ayrilamadi!");
217.     }
218.     break;
219. case 4:
220.     break;
221. default:
222.     printf("\nGecersiz secim yaptınız 1-4 arası secilmeliydi!");
223. }
224.
225.
226.     //ekrana basma islemi bittikten sonra diziyi kucultmek veya buyutmek
    isteyip istemedigini soruyoruz
227.     printf("\n\nDizinizin boyutunu degistirmek ister misin? [1] Evet
    [2]Hayir\nSeciminiz: ");
228.     scanf("%d",&secim );
229.     switch (secim)
230.     {
231.     default:
232.         printf("\nYanlis secim o halde:");
233.     case 2:
234.         printf("\nDiziyi yeniden boyutlandirma yapmıyoruz...");
235.         break;
236.     case 1:
237.         switch (secimDizi)
238.         {
239.             case 1://integer tipinde olusturulmus olan diziyi yeni boyut vercegiz
240.                 while(nYeni<1)
241.                 {
242.                     printf("Yeni boyutu(eleman sayisi/indis) ne kadar olsun: ");
243.                     scanf("%d",&nYeni);
244.                 }
245.                 //dinamik diziyi yendiden boyutlandirmamizi yaptik.
246.                 ptrTam = realloc(ptrTam, nYeni* sizeof(int));
247.                 if(ptrTam!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini
                    doldurmaya basliyoruz
248.                 {
249.                     if(nYeni>n)printf("\nEski dizinize %d tane indis daha
                        eklenmistir.",nYeni-n);

```

```

250.         else printf("Eski diziniz kcultulmustur ve son %d indis gitmistir.",n-
nYeni);
251.         //yeni boyutlu diziye kullanıcının nasıl dolduracağını öğreniyoruz.
252.         printf("\nYeni dizinizi nasıl doldurmak istersiniz: \n[1]Eski dizi
değerlerini kaybetmeden yanına\n[2]Eski dizi değerlerinde üstüne\n[3]Dizi ye bir
sey eklemeyeceğim olduğu gibi kalacak.");
253.         printf("\nSeciminiz: ");
254.         scanf("%d",&secim);
255.         switch (secim)
256.         {
257.             case 1:
258.                 printf("\nEski boyut %d. indisinden eklemeye devam
ediyorsunuz.",(nYeni<n) ? nYeni:n);
259.                 for(i=n;i<nYeni;i++)
260.                 {
261.                     printf("\nYeni dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
262.                     scanf("%d",&ptrTam+i);
263.                 }
264.                 printf("\nYeni diziniz:");
265.                 for(i=0;i<nYeni;i++)
266.                 {
267.                     printf("\n%d. > %d",i,*(ptrTam+i));
268.                 }
269.                 break;
270.             case 2:
271.                 printf("\nYeni değerleri giriniz.");
272.                 for(i=0;i<nYeni;i++)
273.                 {
274.                     printf("\nYeni dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
275.                     scanf("%d",&ptrTam+i);
276.                 }
277.                 printf("\nYeni diziniz:");
278.                 for(i=0;i<nYeni;i++)
279.                 {
280.                     printf("\n%d. > %d",i,*(ptrTam+i));
281.                 }
282.                 break;
283.             default:
284.                 printf("\nHatalı Secim!");
285.             case 3:
286.                 printf("\nO halde yeni diziniz olduğu gibi kalmıştır. Yeni Dizi:");
287.                 for(i=0;i<nYeni;i++)
288.                 {
289.                     printf("\n%d. > %d",i,*(ptrTam+i));
290.                 }
291.                 break;
292.             }
293.         }else{printf("Bellekte yeterli alan ayrılamadı!");}

```

```

294.
295.         break;
296.     case 2:
297.
298.         printf("Yeni alan boyutunu(indis/eleman sayisi) giriniz: ");
299.         scanf("%d",&nYeni);
300.
301.         ptrChr=realloc(ptrChr,nYeni*sizeof(char));
302.         if(ptrChr!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini
            doldurmaya basliyoruz
303.         {
304.             printf("\nYeni Alan Ayarlandi. Yeni hali:");
305.             for(i=0;i<nYeni;i++)
306.             {
307.                 printf("\n%d. > %c",i,*(ptrChr+i));
308.             }
309.             }else{printf("\nBellek hafizasi yetrsiz geldi!");}
310.         break;
311.     case 3:
312.         while(nYeni<1)
313.         {
314.             printf("Yeni boyutu(eleman sayisi/indis) ne kadar olsun: ");
315.             scanf("%d",&nYeni);
316.         }
317.         //dinamik diziyi yendiden boyutlandirmamizi yaptik.
318.         ptrFl = realloc(ptrFl, nYeni* sizeof(float));
319.         if(ptrFl!=NULL)//bellekte yeteri kadar alan ayrilrsa dizimizin icini
            doldurmaya basliyoruz
320.         {
321.             if(nYeni>n)printf("\nEski dizinize %d tane indis daha
                eklenmistir.",nYeni-n);
322.             else printf("Eski diziniz kcultulmustur ve son %d indis gitmistir.",n-
                nYeni);
323.             //yeni boyutlu diziyi kullanicinin nasil dolduracagini ogreniyoruz.
324.             printf("\nYeni dizinizi nasil doldurmak istesiniz: \n[1]Eski dizi
                degerlerini kaybetmeden yanina\n[2]Eski dizi degerlerininde ustune\n[3]Dizi ye bir
                sey eklemeyecegim oldugu gibi kalacak.");
325.             printf("\nSeciminiz: ");
326.             scanf("%d",&secim);
327.             switch (secim)
328.             {
329.                 case 1:
330.                     printf("\nEski boyut %d. indisinden eklemeye devam
                        ediyorsunuz.",(nYeni<n) ? nYeni:n);
331.                     for(i=n;i<nYeni;i++)
332.                     {
333.                         printf("\nYeni dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
334.                         scanf("%f",ptrFl+i);

```

```

335.         }
336.         printf("\nYeni diziniz:");
337.         for(i=0;i<nYeni;i++)
338.         {
339.             printf("\n%d. > %0.2f",i,*(ptrFl+i));
340.         }
341.         break;
342.         case 2:
343.             printf("\nYeni degerleri giriniz.");
344.             for(i=0;i<nYeni;i++)
345.             {
346.                 printf("\nYeni dizinizin %d. indisini giriniz: ",i);
347.                 scanf("%f",ptrFl+i);
348.             }
349.             printf("\nYeni diziniz:");
350.             for(i=0;i<nYeni;i++)
351.             {
352.                 printf("\n%d. > %0.2f",i,*(ptrFl+i));
353.             }
354.             break;
355.             default:
356.                 printf("\nHatali Secim!");
357.                 case 3:
358.                     printf("\nO halde yeni diziniz oldugu gibi kalmistir. Yeni Dizi:");
359.                     for(i=0;i<nYeni;i++)
360.                     {
361.                         printf("\n%d. > %0.2f",i,*(ptrFl+i));
362.                     }
363.                     break;
364.                 }
365.             }else{printf("Bellekte yeterli alan ayrilamadi!");}
366.
367.             break;
368.             case 4: break;
369.             default: break;
370.         }
371.     }
372.
373.
374.
375.     free(ptrTam);//olusuturlan alanı program isi btince siliyoruz
376.     return 0;
377. }

```

ÇIKTI:

Hangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:

[1] malloc

[2] calloc

Seciminiz: 1

Dizinizin tipi nasıl olsun:

[1] integer

[2] char

[3] float

Seciminiz(1-3): 1

Boyutu(eleman sayısı) ne kadar olsun: 5

Integer tipinde dizinizin 0. indisini giriniz: 14

Integer tipinde dizinizin 1. indisini giriniz: 13

Integer tipinde dizinizin 2. indisini giriniz: 12

Integer tipinde dizinizin 3. indisini giriniz: 11

Integer tipinde dizinizin 4. indisini giriniz: 10

Dizin oluşturulmuştur nasıl görüntülemek istersiniz:

[1] Düz

[2] Ters

Seciminiz: 2

Ters:

4. > 10

3. > 11

2. > 12

1. > 13

0. > 14

Dizinizin boyutunu değiştirmek ister misin? [1] Evet [2] Hayır

Seciminiz: 1

Yeni boyutu(eleman sayısı/indis) ne kadar olsun: 6

Eski dizinize 1 tane indis daha eklenmiştir.

Yeni dizinizi nasıl doldurmak istersiniz:

[1] Eski dizi değerlerini kaybetmeden yanına

[2] Eski dizi değerlerinin üstüne

[3] Diziye bir şey eklemeyeceğim olduğu gibi kalacak.

Seciminiz: 1

Eski boyut 5. indisinden eklemeye devam ediyorsunuz.

Yeni dizinizin 5. indisini giriniz: 0

Yeni diziniz:

0. > 14

1. > 13

2. > 12

3. > 11

4. > 10

5. > 0

6.1. Örnek: Disaridan girilen n kadar dinamik char dizisi olusturup, kullanicidan gets() ile icine metin atayip, girilen metin ile ilgili alan yonetiminin yapılması disardan dinamik diziye girilen alan dizinin olutugu alandan kucuk veya fazla ise bunu otomatik duzeltme.

6_1_ornek.c

Ornek 6_1_ornek.c de bu işlev zaten mevcut ekran çıktısı:

ÇIKTI:

Hangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:

[1] malloc

[2] calloc

Seciminiz: 1

Dizinizin tipi nasil olsun:

[1] integer

[2] char

[3] double

[4] float

Seciminiz(1-4): 2

Boyutu(eleman sayisi) ne kadar olsun: 10

Metin mi girmek istersiniz Yoksa tek tek karakter mi girmek istesiniz? [1]Karakter

[2]Metin

Seciminiz: 2

char tipinde malloc dizinizin metninini giriniz: Hamza Celik

Diziniz olusturulmustur nasil goruntulemek istersiniz:

[1] Duz

[2] Ters

Seciminiz: 2

Ters:

9. > i

8. > l

7. > e

6. > C

5. >

4. > a

3. > z

2. > m

1. > a

0. > H

Goruldugu uzere diziniz de alan sorunu olusmus!

Dizinizdeki dolu alan: 11 toplam alan: 10, fazlalik alanlari otomatik silinsin, yetersiz alanlar ise acilsin mi? [1]Evet [2]Hayir

Seciminiz: 1

Alan Ayarlandi. Yeni hali:

0. > H

1. > a

2. > m

3. > z

4. > a

5. >

6. > C

7. > e

8. > l

9. > i

10. > k

Dizinizin boyutunu degistirmek ister misin? [1] Evet [2]Hayir

Seciminiz: 1

Yeni alan boyutunu(indis/eleman sayisi) giriniz: 5

Yeni Alan Ayarlandi. Yeni hali:

0. > H

1. > a

2. > m

3. > z

4. > a

6.1. Örnek: Disaridan alınan n boyutluk float tipinde malloc ile bir dinamik dizi oluşturunuz ve diziye deger atayiniz ardından dizide realloc ile alan degisikligi yapiniz.

6_1_ornek.c

Ornek 6_1_ornek.c de bu işlev zaten mevcut ekran çıktısı:

ÇIKTI:

Hangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:

[1] malloc

[2] calloc

Seciminiz: 1

Dizinizin tipi nasil olsun:

[1] integer

[2] char

[3] float

[4] double

Seciminiz(1-4): 3

Boyutu(eleman sayisi) ne kadar olsun: 5

Float tipinde malloc dizinizin 0. indisini giriniz: 5.2

Float tipinde malloc dizinizin 1. indisini giriniz: 7.85

Float tipinde malloc dizinizin 2. indisini giriniz: 3.74

Float tipinde malloc dizinizin 3. indisini giriniz: 1.0

Float tipinde malloc dizinizin 4. indisini giriniz: 99

Diziniz olusturulmustur nasil goruntulemek istersiniz:

[1] Duz

[2] Ters

Seciminiz: 1

Duz:

0. > 5.20

1. > 7.85

2. > 3.74

3. > 1.00

4. > 99.00

Dizinizin boyutunu degistirmek ister misin? [1] Evet [2]Hayir

Seciminiz: 1

Yeni boyutu(eleman sayisi/indis) ne kadar olsun: 3

Eski diziniz kuiltulmustur ve son 2 indis gitmistir.

Yeni dizinizi nasil doldurmak istesiniz:

[1]Eski dizi degerlerini kaybetmeden yanina

[2]Eski dizi degerlerininde ustune

[3]Dizi ye bir sey eklemeyecegim oldugu gibi kalacak.

Seciminiz: 2

Yeni degerleri giriniz.

Yeni dizinizin 0. indisini giriniz: 87

Yeni dizinizin 1. indisini giriniz: 1.5

Yeni dizinizin 2. indisini giriniz: 32.5

Yeni diziniz:

0. > 87.00

1. > 1.50

2. > 32.50

6.1. Örnek: Disaridan alınan n adet boyutta ineteger dinamik dizi oluşturup, dizi içine dışardan değer atanıp, daha sonra boyutu artırılıp, yeni boyuta gore eski diziye kaybetmeden eski dizi kayıtlarının yanına yeni integer veri girişi.

6_1_ornek.c

Ornek 6_1_ornek.c de bu işlev zaten mevcut ekran çıktısı:

ÇIKTI:

Hangi turde dinamik dizi olusturmak istersiniz:

[1] malloc

[2] calloc

Seciminiz: 1

Dizinizin tipi nasil olsun:

[1] integer

[2] char

[3] float

Seciminiz(1-3): 1

Boyutu(eleman sayisi) ne kadar olsun: 5

Integer tipinde malloc dizinizin 0. indisini giriniz: 15

Integer tipinde malloc dizinizin 1. indisini giriniz: 17

Integer tipinde malloc dizinizin 2. indisini giriniz: 19

Integer tipinde malloc dizinizin 3. indisini giriniz: 20

Integer tipinde malloc dizinizin 4. indisini giriniz: 14

Diziniz olusturulmustur nasil goruntulemek istersiniz:

[1] Duz

[2] Ters

Seciminiz: 2

Ters:

4. > 14

3. > 20

2. > 19

1. > 17

0. > 15

Dizinizin boyutunu degistirmek ister misin? [1] Evet [2]Hayir

Seciminiz: 1

Yeni boyutu(eleman sayisi/indis) ne kadar olsun: 10

Eski dizinize 5 tane indis daha eklenmistir.

Yeni dizinizi nasil doldurmak istesiniz:

[1]Eski dizi degerlerini kaybetmeden yanina

[2]Eski dizi degerlerininde ustune

[3]Dizi ye bir sey eklemeyecegim oldugu gibi kalacak.

Seciminiz: 1

Eski boyut 5. indisinden eklemeye devam ediyorsunuz.

Yeni dizinizin 5. indisini giriniz: 1

Yeni dizinizin 6. indisini giriniz: 2

Yeni dizinizin 7. indisini giriniz: 3

Yeni dizinizin 8. indisini giriniz: 4

Yeni dizinizin 9. indisini giriniz: 5

Yeni diziniz:

0. > 15

1. > 17

2. > 19

3. > 20

4. > 14

5. > 1

6. > 2

7. > 3

8. > 4

9. > 5

6.2. Örnek: Malloc ve Calloc Farkı

6_2_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. #include<stdlib.h>
3. int main()
```

```

4. {
5.   int *ptrMalloc, *ptrCalloc, i,n;
6.
7.   printf("Boyutu(eleman/indis miktarini) giriniz: ");
8.   scanf("%d",&n);
9.   ptrCalloc = (int *) calloc (n, sizeof(int));
10.  if(ptrCalloc!=NULL)
11.  {
12.    printf("Calloc alani olusturuldu.");
13.    for(i=0;i<n;i++)
14.    {
15.      printf("\nCalloc - %d.Indis degeri %d adresi
%p",i,*(ptrCalloc+i),ptrCalloc+i);
16.    }
17.  }else printf("Calloc alani olusturulumadi yetersiz bellek.");
18.
19.
20.
21.  ptrMalloc = (int *) malloc (n * sizeof(int));
22.  if(ptrMalloc!=NULL)
23.  {
24.    printf("\n\nMalloc alani olusturuldu.");
25.    for(i=0;i<n;i++)
26.    {
27.      printf("\nMalloc - %d.Indis degeri %d adresi
%p",i,*(ptrMalloc+i),ptrMalloc+i);
28.    }
29.  }else printf("Malloc alani olusturulumadi yetersiz bellek.");
30.  return 0;
31. }

```

ÇIKTI:

Boyutu(eleman/indis miktarini) giriniz: 2

Calloc alani olusturuldu.

Calloc - 0.Indis degeri 0 adresi 006815F8

Calloc - 1.Indis degeri 0 adresi 006815FC

Malloc alani olusturuldu.

Malloc - 0.Indis degeri 6828904 adresi 006815A8

Malloc - 1.Indis degeri 6815936 adresi 006815AC

6.3. Örnek:

6_#_ornek.c
32.
ÇIKTI:

7. HAFTA

A. STRINGLER

C de stringleri char tipinde tanımlatabiliyoruz. Karakterler ile stringler arasındaki fark karakterler tek tek karakterden oluşuyor ama stringler ise karakterlerin birleşmesi ile oluşur, diğer bir fark ise stringler '\0' karakteri ile sonlanır. '\0' bu özel karakter bir dizinin stringin yani yazının sonuna getirilir ve o stringin sonunu ifade eder.

Örneğin bir string ifade aşağıdaki şekilde tanımlayabiliriz:

```
char str[] = "hamza";  
char yazi[5] = {'h','a','m','z','a'};  
char *strup = "hamza";
```

0	1	2	3	4	5
h	a	m	z	a	\0

Char dizisine atanmış şekli tabloadaki gibidir. Bir dizinin sonlandığını \0 ile öğreniriz.

```
char str[5] = {'h','a','m','z','a'};  
for(int i=0;str[i]!='\0';i++)  
    printf("%c",str[i]);  
//CIKTI: hamza  
  
char *ogrenciler[3]={"hamza","ahmet","ali"};  
for(int i=0;i<3;i++)  
{  
    printf("%d - %s\t",i+1,ogrenciler[i]);  
}  
//CIKTI: 1 - hamza      2 - ahmet      3 - ali
```

Seklinde de bastırabiliyorduk. Gelelim string fonksiyonlarına:

B. STRING.H FONKSİYONLARI

(BU TABLOLAR HAZIR KAYNAĞI: https://www.bilgigunlugum.net/prog/cprog/c_stdkt/string)

Fonksiyon adı	Açıklama
memcpy	void* memcpy(void *dest, const void *src, int c, size_t n); Üçüncü parametre ile gösterilen değer kopyalanana veya dördüncü parametredeki değer kadar, karakter kopyalanana kadar, ikinci parametrede gösterilen bellek alanını ilk parametre ile gösterilen bellek alanına kopyalar.
memchr	void* memchr(const void *ptr, int c, size_t n); İlk parametrede gösterilen bellek bölgesinde, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar ilk byte değeri içinde ikinci parametrede gösterilen unsigned char değeri arar.
memcmp	int memcmp(const void *ptr1, const void *ptr2, size_t n); İlk ve ikinci parametrede gösterilen bellek bölgelerinin, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, ilk byte değerlerini karşılaştırır.
memcpy memcpy_s	void* memcpy(void *dest, const void *src, size_t n); İkinci parametredeki bellek bölgesinden, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, byte değerini ilk parametredeki bellek adresine kopyalar.
memmove memmove_s	void* memmove(void *dest, const void *src, size_t n); İkinci parametredeki bellek bölgesindeki değerleri, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, ilk parametredeki bellek adresine taşır.
memset memset_s	void* memset(void *dest, int c, size_t n); İkinci parametredeki unsigned char değeri ilk parametredeki karakter dizisinin, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, ilk byte değeri üzerine kopyalar.
strcat strcat_s	char* strcat(char *dest, const char *src); İkinci parametredeki karakter dizisini ilk parametrede gösterilen karakter dizisinin sonuna ekler.
strchr	char* strchr(const char *str, int c); İkinci parametredeki unsigned char değerinin ilk parametrede gösterilen karakter dizisinin içinde bulunduğu ilk yeri arar.
strcmp	int strcmp(const char *str1, const char *str2);

	İlk ve ikinci parametredeki karakter dizilerini eşitlik durumunu belirlemek için birbiriyle karşılaştırır.
strcoll	int strcoll(const char *str1, const char *str2); İlk ve ikinci parametredeki karakter dizilerini birbiriyle eşitlik durumunu, yerel LC_COLLATE ayarlarına göre, belirlemek için karşılaştırır.
strcpy strcpy_s	char* strcpy(char *dest, const char *src); İkinci parametredeki karakter dizisini ilk parametrede gösterilen karakter dizisine kopyalar.
strcspn	size_t strcspn(const char *str1, const char *str2); İlk parametrede gösterilen karakter dizisinde, tamamı ikinci parametrede gösterilen karakter dizisi içinde olmayan karakterlerden oluşan, ilk bölümün uzunluğunu hesaplar.
strdup	char* strdup(const char *str); Kendisine geçirilen parametrede gösterilen karakter dizisinin aynısını kopyalarak geri döndürür.
strerror strerror_s strerrorlen_s	char* strerror(int errnum); Kendisine geçirilen parametredeki hata kodunun metin ifadesini geri döndürür.
strlen strlen_s	size_t strlen(const char *str); Kendisine geçirilen parametredeki karakter dizisinin uzunluğunu geri döndürür.
strncat strncat_s	char* strncat(char *dest, const char *src, size_t n); İkinci parametredeki karakter dizisinin, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar ilk byte değerini ilk parametrede gösterilen karakter dizisinin sonuna ekler.
strncmp	int strncmp(const char *str1, const char *str2, size_t n); İlk ve ikinci parametredeki karakter dizilerinin, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, ilk karakterini birbiriyle eşitlik durumunu belirlemek için karşılaştırır.
strncpy strncpy_s	char* strncpy(char *dest, const char *src, size_t n); İkinci parametredeki karakter dizisinin, üçüncü parametrede gösterilen değer kadar, ilk byte değerini ilk parametrede gösterilen karakter dizisine kopyalar.

strndup	char* strndup(const char *str, size_t n); İlk parametrede gösterilen karakter dizisinin, ikinci parametrede gösterilen değer kadar, ilk byte değerinin aynısını kopyalarak geri döndürür.
strpbrk	char* strpbrk(const char *str1, const char *str2); İkinci parametredeki karakter dizisi içinde yer alan karakterlerden herhangi birinin ilk parametre ile gösterilen karakter dizisi içinde bulunduğu ilk yerin adresini geri döndürür.
strchr	char* strchr(const char *str, int c); İkinci parametredeki unsigned char değerinin ilk parametrede gösterilen karakter dizisinin içinde bulunduğu son yeri arar.
strspn	size_t strspn(const char *str1, const char *str2); Tamamı ikinci parametrede gösterilen karakter dizisi içinde olan karakterlerden oluşan ilk parametrede gösterilen karakter dizisinin ilk bölümünün uzunluğunu hesaplar.
strstr	char* strstr(const char *str1, const char *str2); İkinci parametrede gösterilen karakter dizisinin ilk parametrede gösterilen karakter dizisi içindeki ilk yerinin bellek adresini bulur.
strtok strtok_s	char* strtok(char *str, const char *delim); İlk parametredeki karakter dizisini ikinci parametredeki ayırıcı karakterlerin bulunduğu yerlerden alt karakter dizilerine ayırır.
strxfrm	size_t strxfrm(char *dest, const char *src, size_t n); İkinci parametrede gösterilen karakter dizisini aktif lokal ayarlara göre çevirerek, üçüncü parametredeki değer kadar ilk karakterini, ilk parametre ile gösterilen karakter dizisine kopyalar.

Veriler

Veri türü adı	Açıklama
FILE	Bir dosya ile ilgili giriş veya çıkış işlemleri yapmak için, dosya veya akış hakkında bilgiler içeren bir veridir.
fpos_t	Dosyanın konumunu göstermek için kullanılan long veya long olarak tanımlanan bir veri türüdür.
size_t	Unsigned integer olarak tanımlanan bir veri türüdür.

Makro değişkenler

Değişken adı	Açıklama
stdin	Standart giriş akışını gösteren bir işaretçi tanımlayan bir makrodur.

stdout	Standart çıkış akışını gösteren bir işaretçi tanımlayan bir makrodur.
stdin	Standart hata akışını gösteren bir işaretçi tanımlayan bir makrodur.

Makro sabitler

Sabit adı	Açıklama
BUFSIZ	Setbuf() fonksiyonu tarafından kullanılan arabelleğin boyutunu belirleyen bir int değeridir.
EOF	Dosya sonu durumunu belirten bir negatif int bir değeridir.
FILENAME_MAX	Açılan bir dosya adını yüklemek için kullanılacak bir char dizinin azami boyutunu belirler.
FOPEN_MAX	Eşzamanlı olarak açılacak dosya sayısını gösterir.
_IOFBF	Bir kısaltma (Giriş/Çıkış Tamamen Tamponlu - Input/Output Fully Buffered) olup 0x0000 değerini taşır. Açık bir akış için tamamen tamponlanmış giriş ve çıkış talebi için setvbuf() fonksiyonuna geçirilebilecek bir tamsayıdır.
_IOLBF	Bir kısaltma (Giriş/Çıkış Satır Tamponlu - Input/Output Line Buffered) olup 0x0040 değerini taşır. Açık bir akış için satır olarak tamponlanmış giriş ve çıkış talebi için setvbuf() fonksiyonuna geçirilebilecek bir tamsayıdır.
_IONBF	Bir kısaltma (Giriş/Çıkış Tamponlanmamış - Input/Output Not Buffered) olup 0x0004 değerini taşır. Açık bir akış için tamponlanmamış giriş ve çıkış talebi için setvbuf() fonksiyonuna geçirilebilecek bir tamsayıdır.
L_tmpnam	Tmpnam() fonksiyonu tarafından oluşturulan geçici bir dosya adını yüklemek için kullanılan bir char dizinin boyutunu gösterir.
NULL	Boş işaretçi sabiti olan bir makrodur.
SEEK_CUR	Geçerli dosya konumuna göre konumlandırma talebi için fseek() fonksiyonuna geçirilebilecek bir int değeridir.
SEEK_END	Dosya sonuna konumuna göre konumlandırma talebi için fseek() fonksiyonuna geçirilebilecek bir int değeridir.
SEEK_SET	Dosya başına göre konumlandırma talebi için fseek() fonksiyonuna geçirilebilecek bir int değeridir.
TMP_MAX	Tmpnam() fonksiyonu tarafından oluşturulan azami benzersiz dosya adı sayısını gösterir.

7. HAFTA ÖRNEKLER

7.2. Örnek: Kütüphane kullanmadan string bir dize tanımlayıp bastırın.

7_1_ornek.c		
<pre>1. #include<stdio.h> 2. #include <string.h> 3. int main() 4. { 5. char *ogrenciler[3]={"hamza","ahmet","ali"}; 6. for(int i=0;i<3;i++) 7. { 8. printf("%d - %s\t",i+1,ogrenciler[i]); 9. } 10. 11. return 0; 12. }</pre>		
ÇIKTI:		
1 - hamza	2 - ahmet	3 - ali

7.3. Örnek: strcat(),strcpy(),strcmp() kullanimina ornek.

7_2_ornek.c		
<pre>54. #include<stdio.h> 55. #include <string.h> 56. int main() 57. { 58. char a[50],b[50],c[50],d[50]; 59. char buyuk[]=" > "; 60. strcpy(a,"hamza"); 61. strcpy(b,"ziya"); 62. if(strcmp(a,b)>0)strcpy(d,a);else strcpy(d,b); 63. strcat(d,buyuk); 64. if(strcmp(a,b)<0)strcpy(c,a);else strcpy(c,b); 65. strcat(d,c); 66. printf("Alfabetik olarak buyuk olan: %s\n",d); 67. return 0; 68. }</pre>		
ÇIKTI:		
Alfabetik olarak buyuk olan: ziya > hamza		

7.4. Örnek: Kelimeleri kucukten buyuge,buyukten kucuge siralama.

7_3_ornek.c

```
28. #include<stdio.h>
29. #include <string.h>
30. int main()
31. {
32.     int i, j, n;
33.     printf("Kac tane kelime siralamak istiyorsunuz:");
34.     scanf("%d",&n);
35.     char kelime[n][100], temp[20];
36.
37.     for (i = 0; i < n; i++)
38.     {
39.         printf("\n%d.Kelime:",i);
40.         scanf("%s", kelime[i]);
41.     }
42.
43.     for (i = 0; i < n-1; i++)
44.     {
45.         for (j = i+1; j < n; j++)
46.         {
47.             if (strcmp(kelime[i], kelime[j]) > 0)
48.             {
49.                 strcpy(temp, kelime[i]);
50.                 strcpy(kelime[i], kelime[j]);
51.                 strcpy(kelime[j], temp);
52.             }
53.         }
54.     }
55.     printf("\nKucukten buyuge : ");
56.     for (i = 0; i < n; i++)
57.         printf("%s < ", kelime[i]);
58.     printf("\nBuyukten kucuge : ");
59.     for (i = n-1; i > -1; i--)
60.         printf("%s > ", kelime[i]);
61.     return 0;
62. }
```

ÇIKTI:

Kac tane kelime siralamak istiyorsunuz:3
0.Kelime:ankara
1.Kelime:istanbul
2.Kelime:edirne
Kucukten buyuge : ankara < edirne < istanbul <
Buyukten kucuge : istanbul > edirne > ankara >

7.5. Örnek: strlen, strchr ve strrchr kullanımı.

7_4_ornek.c

```
1. #include<stdio.h>
2. #include <string.h>
3. int main()
4. {
5.     char mesaj[]="Merhaba nasilsin?","*pBas,*pSon;
6.     pBas=strchr(mesaj,'a');
7.     pSon= strrchr(mesaj,'a');
8.
9.     for(int i=0;i<strlen(mesaj);i++)
10.    {
11.        printf("\n%d - %c",i+1,mesaj[i]);
12.    }
13.
14.    printf("\n\na harfi bastan %d, sonda ise %d. sirada bulunuyor.",pBas-
        mesaj+1,pSon-mesaj+1);
15.
16.    return 0;
17. }
```

ÇIKTI:

```
1 - M
2 - e
3 - r
4 - h
5 - a
6 - b
7 - a
8 -
9 - n
10 - a
11 - s
12 - i
13 - l
14 - s
15 - i
16 - n
17 - ?
```

a harfi bastan 5, sonda ise 10. sirada bulunuyor.

7.6. Örnek: strlwr,strupr,puts kullanımı.

7_5_ornek.c

```
1. #include<stdio.h>
2. #include <string.h>
3. int main()
4. {
5.     char kucuk[]="ben kucuk harf ile yazilmistim",buyuk[]="BEN BUYUK HARF
        ILE YAZILMISTIM";
6.     puts(kucuk);
7.     puts(buyuk);
8.     puts("\n");
9.     puts(strupr(kucuk));
10.    puts(strlwr(buyuk));
11.
12.    return 0;
13. }
```

ÇIKTI:

```
ben kucuk harf ile yazilmistim
BEN BUYUK HARF ILE YAZILMISTIM
```

```
BEN KUCUK HARF ILE YAZILMISTIM
ben buyuk harf ile yazilmistim
```

8. HAFTA

A. MATEMATİKSEL İŞLEMLER(`math.h`)

`math.h` kutuphanesi matematiksel işlemleri yapmamıza yarayan bir kütüphanedir.

`sqrt(sayi)`: karekok almaya yarar

`pow(taban,us)`: us almaya yarar

`floor(sayi)`: asagi yuvarlama

`ceil(sayi)`: yukarı yuvarlama

`fabs(sayi)`: mutlak

`log(sayi)`: logaritma hesaplar

`sin(derece)`: sinus hesaplar, radyan cinsinde dondurur, derece için: $aci \cdot \pi / 180$ yapilmali

`cos(derece)`: cos hesaplar, radyan cinsinde dondurur, derece için: $aci \cdot \pi / 180$ yapilmali

(BU TABLO HAZIR KAYNAĞI: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Math.h>)

İsim	Tanım
<code>acos</code>	Arccosinüs
<code>asin</code>	arcsinüs
<code>atan</code>	arctanjant
<code>atan2</code>	iki parametreli arctanjant
<code>ceil</code>	x'i kendinden büyük ilk tam sayıya yuvarlar

<code>cos</code>	cosinüs
<code>cosh</code>	hiperbolik cosinüs
<code>exp(double x)</code>	eksponensiyel fonksiyon, e^x hesaplaması
<code>fabs</code>	mutlak değer
<code>floor</code>	x'i kendinden küçük ilk tam sayıya yuvarlar
<code>fmod</code>	x/y işleminin kalanını bulur
<code>frexp</code>	fraction and power of 2.
<code>ldexp</code>	scale exponent of floating-point value
<code>log</code>	doğal (e tabanında) logaritma
<code>log10</code>	log-10 tabanında 10 logaritma alır
<code>pow(x, y)</code>	<i>Üs alma</i>
<code>sin</code>	Sinus hesaplar
<code>sinh</code>	hyperbolic sin
<code>sqrt</code>	kare kök alır

<code>tan</code>	$\tan(x)$ 'i bulur
<code>tanh</code>	$\tanh(x)$ 'i bulur

8. HAFTA ÖRNEKLER

6.2. Örnek: Math kütüphanesi genel örnek, sqrt, pow, floor, ceil, fabs, log, sin, cos

8_1_ornek.c

```
1. #include <stdio.h>
2. #include <math.h>
3. #define pi 3.14159265
4. int main()
5. {
6.     int s1,secim=-1;
7.     double taban,us,s,derece;
8.     double sonuc;
9.     while(secim<0 || secim>7)
10.    {
11.
12.    while(secim<0 || secim>7)
13.    {
14.    printf("\n\n[0]Cikis\n[1]Karekok alma\n[2]Us
        alma\n[3]Yuvarlama\n[4]Mutlak\n[6]sin\n[7]cos");
15.    printf("\nIslem seciniz: ");
16.    scanf("%d",&secim);
17.    }
18.    switch (secim)
19.    {
20.        case 0:
21.            return 0;
22.            break;
23.        case 1:
24.            printf("Sayiyi giriniz: ");
25.            scanf("%lf",&s);
26.            printf("Sonuc %.5lf",sqrt(s));
27.            break;
28.        case 2:
29.            printf("Taban: ");
30.            scanf("%lf",&taban);
31.            printf("Us: ");
32.            scanf("%lf",&us);
33.            printf("Sonuc %.5lf",pow(taban,us));
34.            break;
35.        case 3:
36.            printf("Degeri girin: ");
37.            scanf("%lf",&s);
```

```

38.    printf("Asagi yuvarlama: %lf\nYukari yuvarlama %lf",floor(s),ceil(s));
39.    break;
40.    case 4:
41.        printf("Sayiyi girin: ");
42.        scanf("%lf",&s);
43.        printf("Sonuc %lf| = %lf",s,fabs(s));
44.        break;
45.    case 5:
46.        printf("Sayiyi girin: ");
47.        scanf("%lf",&s);
48.        printf("Sonuc log(%lf) = %lf",s,log(s));
49.        break;
50.    case 6:
51.        printf("Aciyi girin: ");
52.        scanf("%lf",&s);
53.        derece=s*pi/180;
54.        printf("Sonuc sin(%lf) %lf derece ve %lf radyan",s,sin(derece),sin(s));
55.        break;
56.    case 7:
57.        printf("Aciyi girin: ");
58.        scanf("%lf",&s);
59.        derece=s*pi/180;
60.        printf("Sonuc cos(%lf) %lf derece %lf radyan",s,cos(derece),cos(s));
61.        break;
62.        default:
63.            printf("\nGecersiz secim...");
64.
65.    }
66.    secim=-1;
67. }
68. return 0;
69. }

```

ÇIKTI:

```

[0]Cikis
[1]Karekok alma
[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 1
Sayiyi giriniz: 81
Sonuc 9.00000

```

```

[0]Cikis
[1]Karekok alma

```

[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 2
Taban: 3
Us: 3
Sonuc 27.00000

[0]Cikis
[1]Karekok alma
[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 3
Degeri girin: 4.5
Asagi yuvarlama: 4.000000
Yukari yuvarlama 5.000000

[0]Cikis
[1]Karekok alma
[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 4
Sayiyi girin: -4
Sonuc $|-4.000000| = 4.000000$

[0]Cikis
[1]Karekok alma
[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 6
Aciyi girin: 30
Sonuc $\sin(30.000000)$ 0.500000 derece ve -0.988032 radyan

[0]Cikis
[1]Karekok alma


```
[2]Us alma
[3]Yuvarlama
[4]Mutlak
[6]sin
[7]cos
Islem seciniz: 7
Aciyi girin: 30
Sonuc cos(30.000000) 0.866025 derece 0.154251 radyan
```

6.3. Örnek:

8_#_ornek.c
69.
ÇIKTI:

9. HAFTA

A. STRUCTLAR

Bir program yaparken, çoğu kez, belirli ama farklı türden verilerin bir tek kayıt içinde birarada bulunmasının yararlı ve hatta gerekli olduğu durumlarla karşılaşırız. Birden çok verinin (değişkenin) bir araya getirilmesiyle oluşturulan yeni birime (veri türüne) C dilinde bir yapı (structure) adı verilir.⁸

⁸ <http://www.baskent.edu.tr/~tkaracay/etudio/ders/prg/c/yapi.htm>

B.

7. HAFTA ÖRNEKLER

7.1. Örnek:

3_1_ornek.c
70.
ÇIKTI:

7.2. Örnek:

3_2_ornek.c
70.
ÇIKTI:

7.3. Örnek:

3_3_ornek.c
63.
ÇIKTI:

7.4. Örnek:

3_4_ornek.c
14.
ÇIKTI:

8. HAFTA

C. DOSYA İŞLEMLERİ

Dosyalama işlemleri kullanmadan yaptığımız uygulamalarda veriler programımızı sonlandırdığımızda kayboluyor. Aynı veriye tekrar ihtiyacımız olduğu durumda tek tek bu verileri tekrar girmemize neden oluyor, bu nedenle dosya işlemleri ile sistemimizdeki herhangi bir(txt,bat,sql) dosyaya yazıp verilerimizi saklayabilir ve okuma yazmada yapabiliriz.

C'de dosyalama yapılarına göre ikiye ayrılıyor text ve binary. Text ve binary arasındaki farklar:

	TEXT DOSYALARI	BİNARY DOSYALARI
String bilgilerin sonundaki '\n' karakteri:	'\r'+'\n' karakter çiftlerine dönüştürülerek kaydedilir.	Aynen kaydedilir, istenirse kullanılmayabilir.
Kayıtlara erişim:	Sıralı	Rastgele, anahtar alan vasıtası ile erişilir.
Kayıt yazma:	Sıralı, yazılan en son kayıttan sonra dosya sonu işareti konulur.	Anahtar alan vasıtası ile boş bir kayda konumlanarak yapılır.
Kayıt okuma:	İlk kayıttan aranılan kayıta sıra ile okunarak yapılır.	Anahtar alan vasıtası ile doğrudan yapılabilir.
Kayıt silme:	İşlemden sonra diğer kayıtlar otomatik olarak yeniden sıralanırlar.	Anahtar alan vasıtası ile olur ve silinen kaydın yeri yeni kayıt ile dolduruluncaya kadar boş kalır.

Girilen bilgiler:	Yan bellekte uzumlukları kadar yer kaplarlar.	Yan bellekte verilerin tiplerinin uzunluğu kadar yer kaplarlar ve anahtar alan vasıtasıyla boş yere kaydedilir.

D. DOSYA TANIMLAMA

C’de standart bir dosya tipi tanımlanmamıştır. “stdio.h” başlık dosyası içerisinde Öğrenci yapısal veri tipi tanımlanmıştır. Bu veri tipi şu şekildedir.

```
typedef struct
{
    char *isim[30];
    char cinsiyet;
    int okulNumarasi; }Ogrenci;
```

Dosya tanımlaması: **Ogrenci *dosya_adi** şeklinde tanımlanır.

typedef struct{ char *isim[30]; char cinsiyet; int okulNumarasi; char *okul[30]; }Ogrenci;

E. DOSYAYA BİLGİ KAYDETME

Fonksiyon	Görevi
putc()	Dosyaya karakter kaydeder.
fputc()	Dosyaya bir karakter veri kaydeder.
fputs()	Dosyaya string kaydeder.
fwrite()	Dosyaya bir kayıt dizi veya karakter kaydeder.
fprintf()	Dosyaya biçimlendirilmiş veri kaydeder.

F. DOSYA AÇILIŞ MODLARI

r	Okuma için bir metin dosyası açar.
w	Yazma için bir metin dosyası oluşturur.
a	Bir metin dosyasına ekleme yapar.
rb	Okuma için bir dosyayı ikili sistemde açar.
wb	Yazma için ikili sistemde bir dosya oluşturur.
ab	İkili sistemde bir dosyaya ekleme yapar.
r+	Okuma ve yazma için bir metin dosyası açar.
w+	Okuma ve yazma için bir metin dosyası oluşturur.
a+	Okuma ve yazma için bir metin dosyası oluşturur veya ekleme yapar.
r+b	Okuma ve yazma için bir ikili sistem dosyası açar.
w+b	Okuma ve yazma için bir ikili sistem dosyası oluşturur.
a+b	Okuma ve yazma için bir ikili sistem dosyasına ekleme yapar.

Kaynakça

bilgigunlugum. (tarih yok). *bilgigunlugum*:

https://www.bilgigunlugum.net/prog/cprog/c_stdkt/string adresinden alınmıştır

dijitalders. (tarih yok). *dijitalders*:

https://www.dijitalders.com/icerik/106/5440/c_programlama_dilinde_degiskenler.html adresinden alınmıştır

dijitalgezginler16. (tarih yok). *medium*. *medium*: <https://medium.com/@dijitalgezginler16/c-programlama-dili-veri-tipleri-de%C4%9Fi%C5%9Fkenler-ve-sabitler-1ce8c43003c1> adresinden alınmıştır

geeksforgeeks. (tarih yok). *geeksforgeeks*: <https://www.geeksforgeeks.org/> adresinden alınmıştır

programiz. (tarih yok). *programiz*: <https://www.programiz.com/> adresinden alınmıştır

sadievrenseker. (tarih yok). *bilgisayarkavramlari*. *bilgisayarkavramlari*:

<http://bilgisayarkavramlari.sadievrenseker.com/2007/10/16/pointer-gosterici-2/> adresinden alınmıştır

turkmuhendis. (tarih yok). *turkmuhendis*: <https://turkmuhendis.net/wp-content/uploads/2019/04/%C4%B0%C5%9Flem-%C3%96ncelik-S%C4%B1ras%C4%B1->

[.jpg](https://turkmuhendis.net/wp-content/uploads/2019/04/%C4%B0%C5%9Flem-%C3%96ncelik-S%C4%B1ras%C4%B1-.jpg) adresinden alınmıştır

VATANSEVER, F. (tarih yok). *Algoritma ve Programlama Giriş*. seçkin yayınları.

vdemir. (tarih yok). <https://vdemir.github.io/>:

<https://vdemir.github.io/ceviriler/ceviriler2/2018-01-03-Preprocessor.html> adresinden alınmıştır

yapbenzet.kocaeli.edu.tr. (tarih yok). *yapbenzet.kocaeli.edu.tr*:

<http://yapbenzet.kocaeli.edu.tr/cpp-gostericiler-pointerlar/> adresinden alınmıştır